

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

EAPPI-vapaaehtoinen vaikuttamistoiminnassa
Hyviä käytänteitä ja uusia avauksia kenttäjakson jälkeiseen työhön

Miila Sandberg
Kansalaistoiminta ja nuorisotyö 210op
11/2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

TIIVISTELMÄ

Työntekijä Miila Sandberg	Sivumäärä 62 ja 22 liitesivua
Työn nimi EAPPI-vapaaehtoinen vaikuttamistoiminnassa. Hyviä käytänteitä ja uusia avauksia kenttäjakson jälkeiseen työhön.	
Ohjaava opettaja Ruut Kaukinen	
Työn tilaaja Kirkon Ulkomaanavun EAPPI-ohjelma	
Tiivistelmä <p>Neljännän Geneven sopimuksen artiklassa 49, kielletään miehittävän valtion väestön asuttaminen miehitetyille alueille. Israelin laiton miehitys palestiinalaisalueilla rikkoo ihmisoikeuksia joka päivä. Kirkon Ulkomaanavun EAPPI-ohjelma, joka toimii myös opinnäytetyön tilaajana, pyrkii vaikuttamistoiminnalla edistämään kansainvälisen oikeuden sekä ihmisoikeuksien toteutumista. EAPPI-ohjelma lähettää vapaaehtoisia ihmisoikeustarkkailijoita palestiinalaisalueille tukemaan paikallisia yhteisöjä ja siviiliväestöä konfliktiin liittyvissä kriittisissä tilanteissa. Kenttäjakson jälkeen vapaaehtoiset on veloitettu suorittamaan kymmenen vaikuttamistoiminnan aktiviteettia. Vaikuttamistoiminnan systemaattiton toiminta loi perusteet tämän opinnäytetyön toteuttamiselle.</p> <p>Tämän opinnäytetyön lähtökohtana oli tuottaa opas EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan. Tutkimuksella pyrittiin selvittämään hyviä käytänteitä ja uusia avauksia vaikuttamistoimintaan. Näitä selvitettiin teemahaastattelun ja kyselylomakkeen avulla. Kahdesta aineistonkeruu tavasta johtuen työssä yhdistyy laadullisen sekä määrällisen tutkimuksen menetelmät. Näiden menetelmien avulla kerätyt aineistot analysoin teemoittelun avulla, joten opinnäytetyö luokitellaan laadulliseksi tutkimukseksi.</p> <p>Opinnäytetyöni on ajankohtainen, koska elämme globaalissa maailmassa ja globalisoituvassa Suomessa. Kaukana tapahtuvat asiat tapahtuvat myös meille ja ovat läsnä kokoajan kuten Israel-Palestiina- konflikti, joka on ollut viime aikoina paljon esillä mediassa. Media näkyvyys lisää työn ajankohtaisuutta ja merkittävyyttä ammattialalle. Opinnäytetyö on hyödyllinen EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaa ajatellen ja sen avulla vaikuttamistoiminnan kehittäminen on helpompaa. Vaikuttamistoiminnan opas on ensimmäinen laatuaan EAPPI-ohjelmalle ja johtopäätöksistä voidaan päätellä, että se on koettu tärkeäksi niin EAPPI-ohjelman kuin vapaaehtoisten mielestä.</p> <p>Koen, opinnäytetyössäni tärkeäksi sen, että se on hyödyllinen ja kehityskelpoinen. Oppaan muokkaaminen on helppoa ja myöhemmin sitä pystyy päivittämään. Se antaa tilaa organisointiin, suunnitteluun ja kehittämiseen vaikuttamistoimintaa ajatellen, sekä se mahdollistaa tietojen päivityksen helposti. Tästä syystä opinnäytetyön hyödynnettävyys jatkossa on taattu.</p>	
Asiasanat: vaikuttamistoiminta, vaikuttamistoiminnan opas, kansalaistoiminta, ihmisoikeudet, kansainvälinen oikeus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Civic Activities and Youth Work

ABSTRACT

Author Miila Sandberg	Number of Pages 62 and 22 attachment pages
Title EAPPI-volunteer at advocacy work. Good methods and new openings for work after field period	
Supervisor Ruut Kaukinen	
Subscriber Finn Church Aid, EAPPI program	
Abstract <p>The Fourth Geneva Convention Article 49, The Occupying Power shall not deport or transfer parts of its own civilian population into the territory it occupies. Israel's illegal occupation of Palestinian territories violates human rights every day. Finn Church Aids EAPPI program, which also serves as a thesis subscriber, seeks to promote actions to influence international law and human rights. EAPPI program sends volunteers human rights observers to the Palestinian territories to support the local communities and the civilian population in the conflict related to critical situations. After the field period, volunteers are required to perform a ten advocacy activity. Unsystematic advocacy work laid the base for this thesis.</p> <p>The starting point of this thesis was to produce a advocacy guide. The study sought to identify good methods and new openings in advocacy work. These examined the focused theme interview and a questionnaire. Because of two material collection this thesis due combined with a qualitative as well as quantitative research methods. I analyzed the materials for making themes for help, so the thesis shall be classified of qualitative research.</p> <p>My thesis is timely, because we live in a global world and globalized Finland. Things which happens, far from us are even so present all the time, such as the Israel-Palestine conflict, which has recently been much discussed in the media. Media attention of this topic makes it more topicality and significance of the professional field. The thesis is a useful in EAPPI advocacy work and its development of exerting influence is easier. Advocacy guide is the first of its kind in the EAPPI program and conclusions can be concluded that it is considered important to EAPPI program as volunteer's opinion.</p> <p>I feel that my thesis is important because it is a useful and viable development. Manual editing is easy and therefore that is easy to update. It provides space for the organization, planning and development in advocacy work and it allows for easy data update. This reason, the thesis usability in the future is guaranteed.</p>	
Keywords: advocacy work, advocacy guide, civic activity, human rights, international law	

Sisältö

JOHDANTO.....	6
1 IHMISOIKEUKSIEN PUOLESTA.....	9
1.1 Kirkon Ulkomaanapu.....	9
1.2 EAPPI (Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel)	10
1.2.1 EAPPI-ohjelman tavoitteet	10
1.2.2 Visio	11
1.2.3 Toimintaperiaatteet	11
1.3 Israel-Palestiina- konflikti	11
1.3.1 Siirtokunnat	12
2 KANSAINVÄLINEN VAIKUTTAMISTOIMINTA	15
2.1 Vaikuttamistoiminnan oikeudelliset perusteet.....	15
2.1.1 Geneven sopimukset.....	17
2.1.2 YK:n peruskirja	18
2.1.3 Ihmisoikeudet	19
2.2 Vaikuttamistoiminta osana kansalaistoimintaa	23
2.3 Yksilö vaikuttajana	26
2.4 Järjestö vaikuttajana	28
2.4.1 Kampanjat	30
2.4.2 Lobbaus	31
2.4.3 Kansainvälisyyskasvatus.....	31
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	33
3.1 Tutkimusongelma.....	33
3.2 Osallistujat	33
3.3 Aineistonkeruu	34
3.4 Tutkimusmenetelmät.....	35
3.4.1 Kyselylomake	35

3.4.2 Haastattelu	36
3.5 Tutkimuksen luotettavuus	37
3.6 Analyysi.....	39
4 TULOKSET	41
4.1 Vaikuttamistoiminnan aktiviteetit	41
4.3 Vaikuttamistoiminnan kehittäminen.....	43
4.4 SWOT-analyysi	44
4.5 Vaikuttamistoiminnan opas	46
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	48
5.1 Vaikuttamistoiminnan aktiviteetit	49
5.2 Vaikuttamistoiminnan tuki	50
5.3 Vaikuttamistoiminnan kehittäminen.....	51
5.4 SWOT-analyysi	52
5.4.1 Vahvuudet	52
5.4.2 Mahdollisuudet	53
5.4.3 Heikkoudet	54
5.4.4 Uhat.....	55
5.5 Vaikuttamistoiminnan opas	56
5.6 Jatkotutkimukset	57
6 POHDINTA	58
LÄHTEET	60
LIITTEET	63

JOHDANTO

En halua luovuttaa tai jättää taloani, koska tämä paikka on minun kotini. Haluan näyttää lapsilleni, että uskon rauhaan ja parempaan tulevaisuuteen. Jos näyttäisin heille olevani vihainen tai peloissani, eivät hekään jaksaisi enää taistella, kertoo palestiinalainen Hashem Azzeh, joka asuu Tel Rumeidan alueella Hebronissa. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

Ihmisoikeudet eivät toteudu Palestiinassa, ja Israelin ja Palestiinan väliseen rauhaan on vielä pitkä matka. Suurimpana rauhan esteenä on Israelin laitton miehitys. Miten rauha voitaisiin rakentaa olosuhteissa, jossa palestiinalaisilla ei ole edes tavallista liikkumisvapautta. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.) Ystävyys, tuki ja solidaarisuus, ovat ensiarvoisen tärkeitä asioita alueen ihmisille. Lähi-idän konfliktin ratkaiseminen ei ole mahdotonta, mutta rauhaan on vielä pitkä matka. Elämäniloisilla palestiinalaisilla on kuitenkin toivoa, jos ei ole toivoa, ei ole mitään.

Opinnäytetyöni on laadullinen tutkimus Kirkon Ulkomaanavun EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnasta ja sen kehittämisestä. Keväällä 2012 tein opintoihini kuuluvan kansainvälisen ja monikulttuurisen toiminnan kehittämisprojektin EAPPI-ohjelmalle. Projektin aikana EAPPI-ohjelmalta tuli myös toive opinnäytetyöstä, joten minä päätin tarttua haasteeseen.

EAPPI-ohjelma on yksi toimijoista, joka toimii palestiinalaisten ihmisoikeuksien puolesta. Kansainvälisen oikeuden mukaan Israelin siirtokunnat miehityillä palestiinalaisalueilla ovat laittomia ja niiden laajenemiseen liittyy vakavia ihmisoikeusloukkauksia. Sodan oikeussäännöissä, tarkalleen ottaen neljännen Geneven sopimuksen artiklassa 49, kielletään miehittävän valtion väestön asuttaminen miehityille alueille. Geneven sopimukset koskevat kaikkia valtioita, myös Israelia. Valtioiden ei tule ainoastaan noudattaa Geneven sopimuksia, vaan myös varmistaa, että muut valtiot tekevät niin. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

Opinnäytetyöni käsittelee Israel-Palestiina -konfliktia EAPPI-ohjelman kautta. EAPPI-ohjelman toiminta-alueet jaetaan kolmeen sektoriin, suojelemaan läsnäoloa, solidaarisuuteen ja vaikuttamistoimintaan. Työn tarkoituksena on kehittää EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaa. Selvittää hyviä käytänteitä ja uusi avauksia EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan. Tutkimusongelmaa lähdin selvittämään seuraavien alakysymysten avulla: millaisia kokemuksia EAPPI-vapaaehtoisilla on vaikuttamistoiminnasta ja millaista tukea vaikuttamistoimintaan vapaaehtoiset kaipaavat Suomeen saapuessa sekä millainen on EAPPI-ohjelman – ja vapaaehtoisten näkemys vaikuttamistoiminnan oppaasta. EAPPI-vapaaehtoiset ovat velvoitettu suorittamaan kymmenen vaikuttamistoiminnan aktiviteettia seuraavan kahden vuoden aikana kenttäjakson jälkeen. Toiminta ei ole ollut kovin systemaattista tähän asti, joten sen kehittäminen on tarpeellista. Tutkimuksen materiaalin keräsin kyselylomakkeiden ja haastatteluiden avulla. Opinnäytetyön päätavoitteena oli tehdä EAPPI-ohjelmalle vaikuttamistoiminnan opas. Joten tutkimustulosten analysoinnin avulla tein vaikuttamistoiminnalle oppaan.

Vaikuttaminen määritellään Ilvosen (2006) vaikuttamisoppaassa henkilökohtaisen tai yhteisön vallan käyttämiseksi siten, että tärkeäksi koettua asiaa saadaan edistetyksi. Vaikuttaminen on siis samantyyppistä toimintaa kuin viestintä tai kampanjointi. Nämä kaikki pyrkivät saamaan jonkun henkilön tai organisaation toimimaan jollakin tietyllä tavalla. Järjestöjen vaikuttamistoiminnalla pitää olla selkeä tavoite ja toimintasuunnitelma aikatauluineen ja budjetiteineen. Yksilö voi toimia ja toimiikin usein spontaanisti, mutta myös järjestöjen pitää tarvittaessa pystyä nopeaan ja joustavaan reagointiin. (Ilvonen 2006.) EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminta pohjautuu kansainväliseen lakiin ja se nojalla se pyrkii vaikuttamaan suomalaisiin päättäjiin, jotta Suomi kantaisi oman kortensa kekoon palestiinalaisten ihmisoikeuksien parantamisessa. Suomen tehtävänä on myös varmistaa, että muut valtiot noudattavat Geneven sopimuksia.

Mutta miksi yhteisöpedagogi valitsee opinnäytetyön aiheeksi Israel-Palestiina -konfliktin ja vaikuttamistoiminnan? Kohti aktiivista kansalaisuutta raportissa mainittiin yhteisöpedagogi koulutus ja sen tärkeys aktiivisen kansalaisuuden mahdollistajana. Osallistuva, aktiivinen kansalaisuus toteutuu parhaiten, kun kansalaiskasvatus nivoutuu osaksi oppimista koko ihmisen elämänkaaren ajan elinikäisen oppimisen periaatteen hengessä. Tähän tarvitaan kotien, koulujen/oppilaitosten ja lähiyhteisöjen

tiivistä yhteistyötä. Yhteisöpedagogi (AMK) toimii tulevaisuuden mahdollistajana aktiivisen kansalaisyhteiskunnan toimivuudelle. Yhteisöpedagogi toimii erilaisten yhteisöjen hyväksi ja koen, että meillä kaikilla yhteisöpedagogeilla on valmiuksia ja työkaluja kehittää kansalaistoimintaa aktiivisempaan suuntaan. Meidän avulla on mahdollista, että järjestötoiminta kukoistaa Suomessa vielä seuraavienkin vuosikymmenten aikana. Tämän takia minä tuleva yhteisöpedagogi (AMK) tein opinnäytetyöni liittyen aktiiviseen kansalaisuuteen ja vaikuttamistoimintaan, jonka avulla pystyn kaiken lisäksi olemaan mukana parantamassa ihmisoikeuksia.

1 IHMISOIKEUKSIEN PUOLESTA

Tämä otsikko pitää sisällään Kirkon Ulkomaanavun sekä Kirkon Ulkomaanavun EAPPI-ohjelma esittelyn, sillä se toimii opinnäytetyöni tilaajana. Israel-Palestiina – konflikti on keskeisessä asemassa tässä opinnäytetyössä. Sen pääpiirteet on tärkeä tuoda esiin jotta ymmärretään minkä takia EAPPI-ohjelmalle tehdään vaikuttamistoiminnan opas ja mihin sillä halutaan vaikuttaa.

1.1 Kirkon Ulkomaanapu

Kirkon Ulkomaanapu on voittoa tavoittelematon säätiö, jonka tarkoituksena on toteuttaa tehtävänsä osana kirkkojen kansainvälistä ja ekumeenista verkostoa. Hallinnollisesti se on säätiö, joka toimii Kirkon ulkoasiain osaston yhteydessä. Kirkon Ulkomaanapu on perustettu vuonna 1947, jolloin Suomen luterilainen kirkko liittyi virallisesti kirkkojen kansainvälisen avun verkostoon. 1970-luvulta lähtien Ulkomaanavun avustusvarat ja henkilökunnan määrä ovat kasvaneet tasaisesti. Avustustyöhön käytettyjen varojen perusteella Kirkon Ulkomaanapu on Suomen suurin kehitysyhteistyöjärjestö ja toiseksi suurin katastrofiavun antaja. (Kirkon Ulkomaanapu 2012.)

Ulkomaanavun merkittävin kehitys- ja katastrofiohjelmien toteuttajakumppani on Luterilainen maailmanliitto. Vuonna 2010 Kirkon Ulkomaanapu osallistui LML:n ohjelmiin 17 ohjelmamaassa. Kirkkojen maailmanneuvoston kautta Kirkon Ulkomaanapu tukee monia ohjelmia, joilla pyritään edistämään tasa-arvon ja ihmisoikeuksien toteutumista, vaikuttamaan kansainvälisen kaupan rakenteisiin ja edistämään rauhaa. Kirkollisten kumppaneiden lisäksi Kirkon Ulkomaanapu toteuttaa hankkeitaan muiden paikallisten organisaatioiden kanssa (Kirkon Ulkomaanapu 2012.)

Kansainvälisen kirkkojen verkoston kautta Ulkomaanapu on mukana siellä, missä

elämän edellytykset ovat kaikkein heikoimmat. Se tekee työtä ihmisarvoisen elämän ja kansainvälisen oikeudenmukaisuuden puolesta. Kirkon Ulkomaanavun toimintaa ohjaavat yhteiset arvot, joita ovat rohkeus, laadukkuus, periksiantamaton toivo ja valikoimaton lähimmäisenrakkau., (Kirkon Ulkomaanapu 2012.)

1.2 EAPPI (Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel)

EAPPI-ohjelma on Jerusalemin kirkkojen pyynnöstä vuonna 2002 käynnistetty kansainvälinen kumppanuusohjelma. Sen tarkoituksena on tukea paikallisia yhteisöjä ja siviiliväestöä konfliktiin liittyvissä tilanteissa ja raportoida ihmisoikeuksien toteutumisesta Israelissa ja palestiinalaisalueilla. Suomessa ohjelma on toiminut vuodesta 2005 asti. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

EAPPI-ohjelma lähettää vapaaehtoisia ihmisoikeustarkkailijoita toimimaan paikallisten ihmisten avustajina arjen tehtävissä, joita miehitys vaikeuttaa. Vapaaehtoisten tehtävänä on edistää kansainvälisen humanitaarisen lain ja ihmisoikeuksien kunnioittamista ja osoittaa yhteenkuuluvuutta palestiinalaisille ja israelilaisille rauhanaktivisteille. Osa vapaaehtoisista sijoittuu palestiinalaiskyliin ja osa työskentelee yhteistyössä palestiinalaisten ja israelilaisten kirkkojen ja kansalaisjärjestöjen kanssa. (EAPPI-ohjelman strategia 2010–2012.)

1.2.1 EAPPI-ohjelman tavoitteet

EAPPI-ohjelman ensisijaisena tavoitteena on tuoda esiin ja lopettaa siviileihin kohdistuva nöyryyttäminen ja rikkomukset. Kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen lisääntyy, kun rikkomuksilla on silminnäkijöitä. Suojeleuva läsnäolo vähentää väkivallan käyttöä ja sitä kautta pienentää pelkoa. EAPPI tukee ja vahvistaa miehitystä vastustavaa rauhanomaista kansalaisyhteiskuntaa työskentelemällä yhdessä muiden rauhan- ja ihmisoikeusjärjestöjen kanssa. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

1.2.2 Visio

EAPPI-ohjelman toiminnan lähtökohtana on valtiomalli, joka mahdollistaa israelilaisten ja palestiinalaisten rauhanomaisen rinnakkaiselon. Oli lopullinen ratkaisu sitten yhden valtion malli, 1948 rajoihin tai 1967 rajoihin rakentuva kahden valtion malli, sen tulee olla mahdollisimman oikeudenmukainen ratkaisu sekä palestiinalaisille että israelilaisille. Oikeudenmukaisen konfliktinratkaisun edellytyksenä on kansainvälisen lain ja YK:n päätöslauselmien noudattaminen. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

1.2.3 Toimintaperiaatteet

EAPPI-ohjelman toimintaperiaatteet perustuvat ihmisoikeuksiin, kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen ja YK:n päätöslauselmiin. Tarkkailijoiden osalta yksi tärkeimmistä periaatteista on puolueettomuus, he eivät milloinkaan sekaannu aatteellisiin, poliittisiin, uskonnollisiin tai kansallisiin ristiriitoihin. Tarkkailijat eivät asetu konfliktin eri osapuolien puolelle, vaan heidän tehtävänä on raportoida kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien rikkomuksista tasapuolisesti riippumatta siitä, kumpi osapuolista on vastuullinen. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

1.3 Israel-Palestiina- konflikti

Vuodesta 1967 asti Israel on miehittänyt Länsirantaa, Itä-Jerusalemia ja Gazan kais-taa, näitä kutsutaan palestiinalaisalueiksi. Yhteensä näillä alueilla asuu 4,2 miljoonaa ihmistä (OCHA 2012.)

Palestiinalaisten ja Israelin nykyinen konflikti on jatkunut eri muodoissa 1900-luvun alusta asti. Nykyiset Israelin miehittämät palestiinalaisalueet ovat osa entistä Britan-nian Palestiinan mandaattialuetta, jolle sionistit alkoivat 1800-luvun lopulla suunnitella Israelin juutalaisvaltion perustamista. Britannian luovuttua mandaattialueestaan Yh-distyneet kansakunnat asetti vuonna 1947 aluejaon, jonka mukaan Palestiina

jaettaisiin kahdeksi itsenäiseksi valtioksi arabien ja juutalaisten kesken. Jakopäätös hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa, mutta se ei koskaan toteutunut. Pian jakopäätöksen jälkeen Israel julistautui itsenäiseksi, ja osapuolet ajautuivat sotaan. (Reime 2003, 265–268.)

Vuoden 1967 kuuden päivän sodasta lähtien Israel on kansainvälisen oikeuden vastaisesti miehittänyt huomattavaa osaa palestiinalaisalueista. Siirtokunnat ovat kooltaan vaihtelevia, miehityillä alueilla sijaitsevia juutalaisasutuksia. Siirtokunnat ovat laajentuneet kiihtyvällä vauhdilla viime vuosina. (Reime 2003, 271–272.)

Siirtokuntien kasvaminen on johtanut huolestuttaviin ihmisoikeusloukkauksiin. Siirtokuntien ja niiden hallintoalueiden tieltä on raivattu palestiinalaisten koteja ja viljelysmaita. Siirtokuntalaisten sekä siirtokuntia suojelevien poliisien ja israelilaisotilaiden palestiinalaisia vastaan harjoittama väkivalta on jatkuvasti lisääntynyt. Siirtokuntien kasvu on yksi merkittävä syy palestiinalaishallinnon vetäytymiseen rauhanneuvotteluista. (OCHA 2012.)

Kansainvälisen yhteisön kanta Israelin siirtokuntiin on lähes yksimielisen kielteinen. YK ja Euroopan unioni eivät tunnusta miehitettyjen alueiden kuulumista Israelille ja ne ovat vaatineet Israelia vetäytymään alueilta. Myös Kansainvälinen rikostuomioistuin ICJ on todennut siirtokuntien rikkovan Israelinkin allekirjoittamaa neljättä Geneven sopimusta, joka kieltää miehittävän valtion omien kansalaisten siirtämisen miehittävälle alueelle (OCHA 2012.)

Geneven 4. yleissopimus 49 artikla

”Valtaajavalta ei saa valtaamalleen alueelle karkottaa tai siirtää osaa omasta siviiliväestöstään.” (Finlex)

1.3.1 Siirtokunnat

Tällä hetkellä Israelilla on 150 siirtokuntaa ja niissä asuu noin puoli miljoona israelilaista sekä niissä toimii myös monia yrityksiä. Kansainvälisen oikeuden näkökulmasta

siirtokunnat ovat laittomia ja kansainvälinen yhteisö on yleisesti tuominnut ne. Israelin hallitus vauhdittaa siirtokuntien laajenemista ja siirtokuntabisnestä taloudellisilla kannustimilla. Israel tarjoaa siirtokuntiin muuttaville paljon etuja, kuten tarjoaa maata siirtokunnista tai myyvät sen halvalla sekä siirtokunnissa asuvat maksavat vähemmän veroja kuin Israelin puolella asuvat (Shir Hever 6.3.2012.)

Palestiinalaisten toisen kansanousun aikana (alkoi vuonna 2000) Israel aloitti turva-aidan rakentamisen. Israelin mukaan valtavan muurin tarkoituksena on torjua palestiinalaisten terrori-iskut juutalaissiirtokuntia ja Israelin puolella sijaitsevia kaupunkeja vastaan. Kokonaispituudeltaan muuri on noin 708 kilometriä pitkä eikä se noudata vuoden 1949 sodassa saavutettua aselepolinjaa (vihreä linja) vaan ulottuu monilta kohdilta miehitetyn Länsirannan puolelle. Heinäkuussa 2004 Kansainvälinen tuomioistuin antoi YK:n yleiskokouksen pyynnöstä lausuntonsa muurista. Tuomioistuin totesi, että muuria ei voi oikeuttaa Israelin esittämällä turvallisuustekijöillä, ja että se on laitton ja tulisi purkaa. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut vaan Israel on jatkanut Palestiinalaisten maiden ja omaisuuden takavarikointia, jotta he pystyvät jatkamaan muurin rakentamista. Myös kulkua maanviljelyksille on voimakkaasti rajoitettu. Muuri on erottanut kymmeniätuhansia palestiinalaisia heidän suvuistaan ja ystävistään, työpaikoistaan ja viljelymaistaan. Muurin lisäksi Israel rajoittaa liikkumista Länsirannalla tarkastuspisteiden, tiesulkujen, turva-alueiden, vain israelilaisille sallittujen teiden, erilaisten kulkulupien ja lukuisten muiden keinojen avulla (Shir Hever 6.3.2012.)

YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 446 annettiin vuonna 1979 ja siinä todettiin Israelin siirtokuntien rakentaminen palestiinalaisalueille laittomiksi. Turvallisuusneuvoston seuraavassa päätöslauselmassa 452 Israelia kehoitettiin lopettamaan siirtokuntien rakentaminen ja vuoden 1980 päätöslauselmassa 465 turvallisuusneuvosto vetosi valtioihin, jotta ne kieltäytyisivät yhteistyöstä Israelin siirtokuntien rakentamiseen liittyvissä toimissa. YK:n ihmisoikeuksien neuvosto ja turvallisuusneuvosto ovat vaatineet Israelin miehityksen ja siirtokuntien rakentamisen lopettamista kymmenissä erillisissä päätöslauselmissa, mutta vuoden 1968 jälkeen Israel on rikkonut kolmeakymmentäkahta päätöslauselmaa. (Reime 2003, 240–245.)

Päätöslauselmassa 446 sanotaan, että "Israelin siirtokunnissa, jotka sijaitsevat palestiinalaisten ja muiden arabien alueilla, ei ole oikeudellista pätevyyttä ja se on vakava este saavuttaa kattava, oikeudenmukainen ja kestävä rauha Lähi-itään (United Nations 2012).

Päätöslauselma 452 "kehottaa Israelin hallitusta ja kansaa lopettamaan välittömästi siirtokuntien perustamisen, rakentamisen ja suunnittelun vuonna 1967 vallatuilla arabialueilla, Jerusalem mukaan luettuna" (United Nations 2012).

Päätöslauselmassa 465 sanotaan, että Israelin politiikka "osan kansaansa ja uusien maahanmuuttajien asuttamiseksi näille (miehitetyille) alueille rikkoo räikeästi neljättä Geneven sopimusta vastaan". Siinä myös kehoitetaan "siirtokuntien välittömään purkamiseen" (United Nations 2012.)

2 KANSAINVÄLINEN VAIKUTTAMISTOIMINTA

Kansalaisjärjestöillä on oma merkittävä roolinsa kehitysyhteistyössä sekä oma osuutensa on myös YK:lla ja valtioilla eri puolilla maailmaa. Kansalaisjärjestöt voivat tarjota oppimisen mahdollisuuksia ja mielekästä, yhteisöä tai vähintään heitä itseään hyödyttävää tekemistä sekä kokemuksen osallisuudesta. Elämme puutteellisessa maailmassa, jossa sotia ja kriisejä syntyy edelleen. Ajatus siitä, että meillä on työkaluja puuttua kriiseihin myös muualla kuin omalla takapihalla on ehdottomasti kannatettava. Eri puolilla maailmaa tapahtuvien kriisien hoitoa pidetään itsestään selvästi tarpeellisena, vaikka kansallisvaltion etu ei sitä välttämättä vaatisikaan. Me elämme globaalissa maailmassa, jossa kaukana tapahtuvat asiat tapahtuvat myös meille ja ovat läsnä kokoajan.

Kansainvälisyyskasvatusta, kehitysyhteistyötä ja yhteiskunnallista vaikuttamista tekevän järjestön tavoitteena on herättää suomalaisia maailmanlaajuiseen yhteisvastuuseen ja suvaitsevaisuuteen. Lähi-idässä ihmisoikeusrikkomukset ovat arkipäivää ja tämän takia se on Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistoiminnan yksi painopistealue. Keskeisinä teemoina ovat oikeudet ja osallisuus sekä vakaa yhteiskunta. Lähi-idän vaikuttamistyö kattaa Kirkon Ulkomaanavun toimintamaat Lähi-idän alueella. EAPPI-ohjelman puitteissa tehtävä vaikuttamistoiminta on osa Lähi-idän vaikuttamistyön kokonaisuutta, mutta keskittyy käsittelemään Israel-Palestiina konfliktia ja siihen liittyviä kysymyksiä. EAPPI-vaikuttamistoiminta perustuu kansainväliseen oikeuteen ja ihmisoikeuksien toteutumiseen sekä se on linjassa Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamiskärkien kanssa. (EAPPI-ohjelman strategia 2010–2012.)

2.1 Vaikuttamistoiminnan oikeudelliset perusteet

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminta pohjautuu kansainväliseen oikeuteen, ihmisten perusoikeuksien toteutumiseen, syrjimättömyyteen sekä oikeuteen vaikuttaa oman yhteiskuntansa ja elinympäristönsä kehitykseen. Se tukee miehityksen alla elävien

ihmisten ja yhteisöjen mahdollisuuksia puolustaa oikeuksiaan sekä vaatia vastuussa olevien tahojen kuten Israelin vastuullisuutta täyttää velvoitteensa muun muassa ihmisoikeusnormien noudattamiseksi. Näiden käsitteiden avaaminen, joihin vaikuttamistoiminta pohjautuu on tärkeää, koska ne auttavat ymmärtämään miksi EAPPI-ohjelman yksi toiminta-alue on vaikuttamistoiminta, jolla tavoitellaan Palestiina-Israel -kysymystä koskevan tietoisuuden lisäämistä ja politiikan muutosta.

Vuoden 1864 Geneven sopimus loi perustan nykyiselle humanitaariselle oikeudelle. Myöhemmin sen lisäpöytäkirjat ovat vahvistaneet ja kehittäneet sen periaatteita. Kansainvälinen humanitaarinen oikeus (ennen sodan oikeussäännöt) on merkittävä osa kansainvälistä oikeutta, johon turvautumalla voidaan vähentää riitojen syntymistä ja lisätä mahdollisuuksia turvautua oikeudelliseen menettelyyn riitojen ratkaisemiseksi. Se pyrkii aseellisten selkkausten aikana suojelemaan ihmisiä, jotka eivät osallistu tai eivät enää osallistu vihollisuuksiin, sekä rajoittamaan sodankäyntikeinoja ja menetelmiä. Kansainvälinen oikeus on joukko sääntöjä, jotka valtiot tai kansakunnat katsovat sitoviksi keskinäisissä suhteissaan sekä suhteissaan kansainvälisiin järjestöihin tai yhteisöihin. Säännöt rajoittavat selkkauksen osapuolten oikeutta käyttää haluamiaan sodankäyntimenetelmiä tai keinoja. (Hakapää 2010, 15.)

Kansainvälisellä humanitaarisella oikeudella tarkoitetaan niitä aseellisia selkkauksia, joiden aikana sovelletaan kansainvälisiä sopimuksia tai tapaoikeuden sääntöjä. Näiden avulla pyritään ratkaisemaan humanitaarisia ongelmia, riippumatta siitä, ovatko selkkaukset kansainvälisiä vai valtion sisäisiä.

Ainoastaan valtiot voivat olla kansainvälisten sopimusten eli myös Geneven sopimusten ja sen lisäpöytäkirjojen osapuolina. Aseellisen selkkauksen kaikki osapuolet ovat velvollisia noudattamaan kansainvälistä humanitaarista oikeutta, olivat ne sitten valtioita tai ei valtiollisia tahoja. Tällä hetkellä 194 valtiota on allekirjoittanut Geneven sopimukset, mukaan lukien myös Israel. (Hakapää 2010, 15.)

Kun valtio ratifioi sopimuksen (hyväksyy sen virallisesti), se sitoutuu toimimaan kyseisessä asiassa niin kuin sopimuksessa lukee. Valtion tulisi myös tällöin tehdä sopimuksesta osa omaa kansallista lainsäädäntöään. (YK-liitto 2012.)

Kiistoja on helpompi lähestyä, kun on olemassa yhteisiä sääntöjä, jotka ovat samat kaikille osapuolille. YK:n yhteydessä toimii oikeusistuimia, joissa tiettyjä kiistoja on mahdollista ratkoa, ellei se muilla keinoin onnistu. Näitä ovat muun muassa kansainvälinen tuomioistuin, kansainvälinen rikostuomioistuin ja Jugoslavian ja Ruandan sotarikostuomioistuimet. Kansainvälistä oikeutta ei voi kovin pitkälle rinnastaa normaaliin valtiosisäiseen oikeusjärjestelmään, koska ei ole mitään valtioiden yläpuolella olevaa tunnustettua ja tehokasta valtaa, joka voisi pakottaa valtiot noudattamaan kansainvälistä oikeutta. (YK-liitto 2012.)

2.1.1 Geneven sopimukset

Ensimmäinen Geneven sopimus hyväksyttiin vuonna 1864 ja sitä on täydennetty ja laajennettu uusilla sopimuksilla vuosina 1906, 1929 ja 1949, jonka jälkeen sopimukset koottiin neljäksi yleissopimukseksi. Nykyisin voimassa olevat Geneven sopimukset ovat vuodelta 1949 ja vuoden 1977 lisäpöytäkirjat kehittivät ja vahvistivat näitä periaatteita. (Rosén 2004, 32–35.)

Vuoden 1949 sopimusten keskeiset sisällöt

- Geneven sopimus maasotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden ja sairaiden aseman parantamisesta (I sopimus)
- Geneven sopimus merisotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden, sairaiden ja haaksirikkoutuneiden aseman parantamisesta (II sopimus)
- Geneven sopimus sotavankien kohtelusta (III sopimus)
- Geneven sopimus siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana (IV sopimus)

Lisäpöytäkirjojen keskeiset sisällöt

- Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirja kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta (I pöytäkirja)
- Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirja kansainvälistä luonnetta vailla olevien aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta (II pöytäkirja)
- Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirja uuden tunnusmerkin käyttöönotosta (III pöytäkirja) (Punainen Risti 2012.)

2.1.2 YK:n peruskirja

Yhdistyneiden kansakuntien peruskirja astui voimaan vuonna 1945. Se on kansainvälinen sopimus, jossa määritellään kansainvälisten suhteiden pääperiaatteet sekä Yhdistyneet kansakunnat -nimisen järjestön muoto, periaatteet ja päämäärät. Peruskirja asettaa jäsenmailleen oikeuksia ja velvollisuuksia sekä samalla oikeuttaa kaikki jäsenmaat täysivaltaiseen tasa-arvoisuuteen. YK:n peruskirja on olemassa olevista kansainvälisistä sopimuksista kaikkein lähimpänä eräänlaista maailman perustuslakia. Silloin kun poliittiset päätökset noudattavat YK:n peruskirjan periaatteita, niillä on takanaan kansainvälisen oikeuden tuoma hyväksyttävyyys. Tämän takia YK:n peruskirja ja sen tavoitteet ovat olennainen osa kansainvälistä oikeutta. YK:n peruskirjan mukaan Yhdistyneiden Kansakuntien päämäärät ovat 1 luvun mukaan seuraavat.

1. Ylläpitää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta ja siinä tarkoituksessa ryhtyä tehokkaihin yhteisiin toimenpiteisiin rauhaa vaarantavan uhan poistamiseksi ja sen syntymisen ehkäisemiseksi sekä hyökkäystoimien tai muiden rauhanrikkomisten tukahduttamiseksi sekä rauhanomaisin keinoin sopuoinnussa oikeudenmukaisuuden ja kansainvälisen oikeuden kanssa sovittaa tai selvittää kansainväliset riidat ja tilanteet, jotka saattavat johtaa rauhan rikkoutumiseen. (Suomen YK-liitto, 13).

2. Kehittää kansakuntien välillä ystävällisiä suhteita, jotka perustuvat kansojen yhtäläisten oikeuksien ja niiden itsemääräämisoikeuden periaatteen kunnioittamiseen, sekä ryhtyä muihin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin maailmanrauhan lujittamiseksi. (Suomen YK-liitto, 13).

3. Aikaansaada kansainvälistä yhteistyötä. Kansainvälisiä, taloudellisia, sosiaalisia, sivistyksellisiä tai humanitaarisia kysymyksiä ratkaistaessa samoin kuin kaikille rotuun, sukupuoleen, kieleen tai uskontoon katsomatta kuuluvien ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista kehitettäessä ja edistettäessä. (Suomen YK-liitto, 14.)

4. Toimia keskuksena, joka yhdenmukaistaa kansakuntien toimenpiteet näiden yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. (Suomen YK-liitto, 14).

YK:n peruskirja määrää, että kaikki jäsenet sovittelevat kansainväliset riitansa rauhanomaisin keinoin. Jäsenten on myös pidättäydyttävä uhkailusta ja voimankäytöstä minkä tahansa valtion alueellista koskemattomuutta ja poliittista riippumattomuutta vastaan tai toimimasta millä tahansa muulla tavoin YK:n päämäärien vastaisesti. Vain jos valtio toimii puolustaakseen itseään vastauksena toisen valtion aseelliseen hyökkäykseen, se voi YK:n peruskirjan mukaan aseellisesti hyökätä tätä toista valtiota

vastaan. Itsepuolustuksen tarpeen täytyy olla niin suuri, ettei se jätä keinojen suhteen valinnanvaraa eikä harkinta-aikaa. (Hakovirta 2002, 257.)

YK:n peruskirja ei salli sotilaallisen voiman käyttöä humanitaarisiin interventioihin. YK:n yleiskokous on hyväksynyt säännön ”vastuu suojella”. Asiakirjan pykälä 138 sanoo, että jokaisella yksittäisellä valtiolla on vastuu suojella väestöään kansanmurhalta, sotarikoksilta, etnisiltä puhdistuksilta ja rikoksilta ihmisyyttä vastaan. Asiakirjan pykälä 139 lisää, että kansainvälisellä yhteisöllä YK:n kautta on myös velvollisuus käyttää tarkoituksenmukaisia diplomaattisia, humanitaarisia ja muita rauhanomaisia keinoja auttaakseen suojelemaan väestöjä edellä mainituilta rikoksilta.

YK:n peruskirjan 6. luku vaatii kiistan osapuolia olemaan vaarantamatta kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämistä ja ennen kaikkea pyrkimään ratkaisuun neuvottelemalla ja muilla rauhanomaisilla keinoilla. Peruskirjan 8. luku täsmentää, että sellaisten alueellisten ryhmittymien kuin Nato, Arabiliitto tai Afrikan unioni on ponnisteltava paikallisten kiistojen rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi. Vain siinä tapauksessa, että rauhanomaisia keinoja on yritetty ja ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi, turvallisuusneuvosto voi valtuuttaa peruskirjan 7. luvun mukaisen toiminnan. Tämä toiminta voi sisältää boikotin, kauppasaarron, diplomaattisten suhteiden katkaisemisen ja jopa saarron tai ilma-, meri- ja maaoperaatiot. (Suomen YK-liitto, 33–43.)

Artiklassa 103 sanotaan, että jos Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenten tähän peruskirjaan ja johonkin muuhun kansainväliseen sopimukseen perustuvat velvoitukset ovat ristiriidassa keskenään, on tämän peruskirjan velvoituksilla etusija. (Unric 2012).

2.1.3 Ihmisoikeudet

Ihmisoikeuksilla tarkoitetaan oikeuksia, jotka kuuluvat poikkeuksetta jokaiselle ihmiselle. Ihmisoikeuksien kolme tärkeintä ominaispiirrettä ovat yleismaailmallisuus, perustavanlaatuisuus ja luovuttamattomuus. Ihmisoikeuksien yleismaailmallisuudella tarkoitetaan sitä, että ihmisoikeudet ovat yhteisiä maailman kaikille ihmisille ja ovat

voimassa kaikkialla samanlaisina. Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille ihmisille sukupuolesta, kansalaisuudesta, rodusta, asuinmaasta, varallisuudesta tai mistä tahansa muusta seikasta riippumatta. (Leisma 2009, 139.)

Oikeudellisesta näkökulmasta ihmisoikeuksilla tarkoitetaan pääasiassa niitä oikeuksia, jotka on turvattu kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa ja siten ihmisoikeudet ovat osa kansainvälistä oikeutta. Ihmisoikeussopimukset ovat valtioiden solmimia kansainvälisiä sopimuksia, jotka luovat oikeuksia suoraan yksilöille. Ihmisoikeussopimuksen hyväksyessään ja allekirjoittaessaan valtio sitoutuu kansainvälisen yhteisön jäsenenä ottamaan vastuulleen sopimuksessa määritellyjä oikeuksia vastaavat velvoitteet. (Leisma 2009, 141–142.)

Kirkon Ulkomaanapu pyrkii vaikuttamaan siihen, että ihmisoikeuskysymykset saisivat suuremman painoarvon Suomen ja EU:n kehityspolitiikassa. Suomen tulee kehittää ihmisoikeusperustaista kehityspolitiikkaa ja – yhteistyötä. Lisäksi Suomen ja EU:n tulee aktiivisesti edistää naisten sekä muiden heikommassa asemassa olevien ihmisten asemaa ja syrjimättömyyttä kahden- ja monenvälisessä yhteistyössään.

Ihmisoikeusasiakirjat voidaan jakaa yleismaailmallisiin sekä alueellisiin ihmisoikeusasiakirjoihin. Tärkein asiakirjoista on yleismaailmallisiin asiakirjoihin kuuluva ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, joka hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa 1948. Se oli ensimmäinen kansainvälisesti laadittu kattava luettelo ihmisoikeuksista. Ihmisoikeuksien määritelmästä puhuttaessa viitataan usein ihmisoikeus julistuksen keskeiseen sisältöön. Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus on maailman kansojen tahdon ilmaus. Ne haluavat lisätä ihmisoikeuksien kunnioitusta kaikkialla ja luoda normit, joilla sitä voidaan mitata. Julistuksella on paljon moraalista painoarvoa, mutta se ei kuitenkaan ole valtioita laillisesti sitova paperi. Sen sijaan YK:n myöhemmät lukuisat ihmisoikeussopimukset velvoittavat valtioita noudattamaan niitä kun ne on virallisesti hyväksytyt. (Vass 2007, 77.)

Kaksoissopimus on YK:n keskeisin ihmisoikeussopimus, jonka johdantona on ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus ja varsinaisina sopimusosina kansalais- ja poliittisten oikeuksien sopimus (KP-sopimus) sekä taloudellisten, sivistyksellisten ja sosiaalisten oikeuksien sopimus (TSS-sopimus). Kaksoissopimuksen oikeudet ovat

lähestulkoon samat kuin ihmisoikeuksien julistuksessa. Kansalais- ja poliittisiin oikeuksiin kuuluvat muun muassa oikeus elämään, mielipiteen- ja sananvapaus sekä kidutuskielto. Taloudellis-sosiaalissivistyksellisiä oikeuksia ovat sen sijaan muun muassa oikeus ruokaan, oikeus riittävään elintasoon ja oikeus opetukseen. (Vass 2007, 77–78.)

Ihmisoikeuksien soveltamistyökalut ovat moninaiset ja ne sisältävät myös alueellisia järjestelyjä. Valvontaelimet kuten YK:n Ihmisoikeusneuvosto pohjautuu joko YK:n peruskirjaan tai erityisiin sopimuksiin. YK:ssa toimii erityisraportoijia ja erilaisia työryhmiä, joiden tarkoituksena on seurata ja raportoida ihmisoikeustapauksista joka maa- tai aihekohtaisesti.

Israel rikkoo palestiinalaisten ihmisoikeuksia monin eri tavoin. Tässä on esiteltyinä muutama esimerkki yleismaailmallisen ihmisoikeusjulistuksen artikloista, joita Israel rikkoo palestiinalaisalueilla.

1. artikla. Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan. Heille on annettu järki ja omatunto, ja heidän on toimittava toisiaan kohtaan veljeyden hengessä. (OHCHR 2012).

Vuonna 2011 viisi palestiinalaista kuoli ja yli 1000 haavoittui Israelin siirtokuntalaisten suoraan tai välillisesti siirtokuntien ylläpitoa turvaavien turvallisuusjoukkojen toimesta. Israelilaiset poliisit ja sotilaat sekä siirtokuntien asukkaat, jotka rikkovat palestiinalaisten ihmisoikeuksia, selviävät usein rankaisematta tai hyvin pienillä rangaistuksilla. Näistä tapauksista yli 90 prosenttia suljettiin ilman syytettä. Rankaisemattomuus väkivallasta ja maiden anastuksesta loukkaa palestiinalaisten elinkeinon ja fyysisen turvallisuuden tarpeita. Tasavertaisuus ei toteudu israelilaisten ja palestiinalaisten välillä, vaikka ensimmäisen artiklan mukaan ihmiset ovat tasavertaisia arvoiltaan ja oikeuksiltaan.

2. artikla. Jokainen on oikeutettu kaikkiin tässä julistuksessa esitettyihin oikeuksiin ja vapauksiin ilman minkäänlaista rotuun, väriin, sukupuoleen, kieleen, uskoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, omaisuuteen, syntyperään tai muuhun tekijään perustuvaa erotusta. (OHCHR 2012).

Mitään erotusta ei myöskään pidä tehdä sen maan tai alueen valtiollisen, hallinnollisen tai kansainvälisen aseman perusteella, johon henkilö kuuluu, olipa tämä alue itsenäinen, huoltohallinnossa, itsehallintoa vailla tai täysivaltaisuudeltaan minkä tahansa muun rajoituksen alainen. (OHCHR 2012).

Siirtokuntalaisilla on käytössään omat tieverkkonsa, joiden käyttö on palestiinalaisilta ehdottomasti kielletty. Rikosoikeudellisten käytäntöjen ja suojelun suhteen siirtokuntalaisten asema on palestiinalaisväestöä huomattavasti etuoikeutetumpi. Siirtokunnissa asuviin juutalaisiin sovelletaan Israelin siviililainsäädäntöä, kun taas palestiinalaiset joutuvat sotilasoikeuteen. Tämä käytäntö johtaa siihen, että yksilön oikeudet ovat riippuvaisia hänen kansallisesta identiteetistään. Se loukkaa palestiinalaisten oikeutta tasapuoliseen kohteluun, joka on Yleismaailmallisen Ihmisoikeus julistuksen toiseen artiklaan kirjattu kaikille kuuluvaksi.

3. artikla. Kullakin yksilöllä on oikeus elämään, vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen. (OHCHR 2012).

Katkotut oliivipuut, varastetut lampaat, tuhotut asumukset ja väkivalta ovat arkipäivää Länsirannan palestiinalaiskylissä israelilaisten siirtokuntien naapurissa. Siirtokuntalaisten paikoin järjestelmällisen häirinnän tavoite on pakottaa palestiinalaiset muuttamaan, jotta siirtokunta pääsisi laajenemaan näiden asuttamalle maalle. Siirtokuntalaiset rikkovat palestiinalaisten oikeutta vapauteen sekä heidän henkilökohtainen turvallisuutensa on vaarassa siirtokuntalaisten väkivallan takia.

13. artikla. Jokaisella on oikeus liikkua vapaasti ja valita asuinpaikkansa kunkin valtion sisällä. Jokaisella on oikeus lähteä maasta, myös omasta maastaan, ja palata maahansa. (OHCHR 2012).

Jatkuva siirtokuntien laajentaminen palestiinalaisten maille edesauttaa Länsirannan maantieteellistä pirstalaitumista sekä Itä-Jerusalemien eristämistä Länsirannasta. Lähes puolet Länsirannan maa-alasta on kohdennettu siirtokunnille ja niiden vaatimalle infrastruktuurille. Miehitettyjen palestiinalaisalueiden maantieteellisen yhtenäisyyden rikkominen estää elinkelpoisen palestiinalaisvaltion syntymisen Israelin rinnalle. Palestiinalaiset eivät voi liikkua vapaasti alueilla, jotka Israel on kohdentanut

siirtokunnille ja Länsirannan maa-alasta tämä tarkoittaa 43 prosenttia. Siirtokuntarakentamista ja tulevaisuuden laajentamista varten tehdyt maiden haltuunotot ovat kutistaneet palestiinalaisten käytettävissä olevaa maa-alaa. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

Yli 500 tarkastuspistettä, tiesulkua ja muuta fyysistä estettä rajoittaa palestiinalaisten, liikkumista. Niiden ensisijainen tarkoitus on parantaa siirtokunnissa asuvien liikkumista ja suojelua. Samalla ne vaikeuttavat huomattavasti palestiinalaisten taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä. Näillä toimilla Israel rikkoo palestiinalaisten oikeuksia liikkua vapaasti sekä estävät palestiinalaisilta mahdollisuuden valita vapaasti asuinpaikkansa.

17. artikla. Jokaisella on oikeus omistaa omaisuutta yksin tai yhdessä toisten kanssa. Keltään älköön mielivaltaisesti riistettäkö hänen omaisuuttaan. (OHCHR 2012).

Palestiinalaisten talojen tuhoaminen on vakava humanitaarinen ja ihmisoikeusongelma. Palestiinalaisten on liki mahdotonta saada rakennuslupia joten he rakentavat luvatta, mistä seuraa ensin määräys tuhota rakennus ja sitten tuhoaminen. Israel kieltäytyy systemaattisesti rakennuslupien myöntämisestä ja loukkaa näin palestiinalaisten oikeutta asumiseen. Asumuksia ja muita rakennuksia on tuhottu lähes 30 000 sitten vuoden 1967, jolloin miehitys alkoi. Talojen tuhoamisella Israel rikkoo Yleismaailmallista ihmisoikeus julistusta, sillä keneltäkään ei saisi riistää hänen omaisuuttaan. (Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma 2012.)

2.2 Vaikuttamistoiminta osana kansalaistoimintaa

Kehitysongelmiin puuttuminen edellyttää monitasoista ja monipuolista toimintaa vaikuttamistoiminnan ja kansalaisaktiivisuuden keinoin Suomessa, Euroopassa ja kansainvälisessä yhteisössä. Vaikuttamistoiminta on vapaaehtoista toimintaa kansalais- ja järjestötoiminnan sisällä. Nämä taas muodostavat Suomessa volyymiltaan ja merkitykseltään kansalaisyhteiskunnan ytimen.

Kansalaisyhteiskunta voidaan määritellä monella tavalla. Aaro Harju määrittelee kansalaisyhteiskunnan kansalaisten aktiiviseen julkiseen ja

yhteisölliseen/yhteiskunnalliseen osallistumiseen perustuvaksi yhteiskuntamalliksi, jossa kansalaiset ovat subjekteja ja järjestelmät objekteja, joka takaa perusoikeudet ja turvaa kansalaisten laajat osallistumisen ja vaikuttamisen muodot ja joka mahdollistaa ihmisten monipuoliset vuorovaikutusjärjestelmät. (Harju 2003, 103–104.)

Kansalaisyhteiskunta koostuu kansalaisten omaehtoisesta toiminnasta eli kansalais- ja järjestötoiminnasta, ammattiliittojen ja puolueiden toiminnasta sekä vapaasta sivistystyöstä, säätiöiden, rahastojen ja pienimuotoisten osuuskuntien toiminnasta. Kansalaisyhteiskunta poikkeaa olemukseltaan julkisesta ja yksityisestä sektorista. Kansalaisyhteiskunta rakentuu ihmisten vapaaehtoisuuden, omaehtoisuuden, aktiivisuuden, ja yhteisöllisyyden varaan. Kansalaisyhteiskunta vahvistaa aktiivista kansalaisuutta, lisää sosiaalista pääomaa ja synnyttää yhteisöllisyyttä, jotka ovat tärkeitä edellytyksiä inhimilliselle, sosiaaliselle ja taloudelliselle hyvinvoinnille sekä demokraattiselle yhteiskuntajärjestelmälle. (Kohti aktiivista kansalaisuutta 2005, 13.)

Kansalaisyhteiskunta toimii ja vaikuttaa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Suomalaisetkin kansalaisyhteiskuntatoimijat ovat entistä enemmän mukana kansainvälisillä toiminnan areenoilla. Tuloksellinen yhteistyö edellyttää strategista kumppanuutta, jossa käydään säännöllistä vuoropuhelua kansainvälisen toiminnan tavoitteista ja kehitetään uusia toimintatapoja. Globaalin toimintaympäristön muutos vaikuttaa samalla suomalaisen kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiin. (Kohti aktiivista kansalaisuutta 2005, 14.)

Keskeisin osa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa on ihmisten omaehtoinen kansalaistoiminta ja järjestöissä tapahtuva toiminta. Aaro Harju 2003, määrittelee kansalaistoiminnan itsestä ulospäin suuntautuvaksi aktiiviseksi toiminnaksi sekä yhdessä toimien, yhteiseksi hyväksi. Kansalaistoiminnan ensimmäinen tunnusmerkki on se, että ihminen käyttää omaa työpanostaan. Työpanoksen määrä ei ole olennainen, mutta pelkästään järjestön toimintaa säännöllisten jäsenmaksujen tai esimerkiksi kummilapsen kuukausimaksuja ei lasketa kansalaistoiminnaksi. Toisena tunnusmerkkinä on se, että aktiivisuuden pitää suuntautua myös muille kuin itselle ja lähipiirille. Kansalaistoiminnan kolmas tunnusmerkki on yhdessä tekeminen, sillä kansalaistoiminta edellyttää useamman henkilön panosta. Kansalaistoiminta tarjoaa mahdollisuuksia ihmisten toiminnalle, osallistumiselle ja vaikuttamiselle ja synnyttää

ihmisille tärkeän osallisuuden tunteen ja kokemuksen. Kansalaisjärjestöjen kautta ihmiset voivat toimia ja vaikuttaa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Kansalaistoimintaa voi siis olla kaikki kansalaisten yhdessä tekemä toiminta. (Harju 2003, 10–11.)

Kansalaisjärjestöt Harju 2003, määrittelee rekisteröidyiksi tai rekisteröimättömiksi yhdistyksiksi, jotka toimivat tietyn tarkoituksen hyväksi paikallisesti, alueellisesti ja/tai valtakunnallisesti, joilla on hyväksytyt säännöt tai ainakin toimintanormit ja joilla on toimintaorganisaatio ja sovittu taloudenhoito. Suomessa kansalaistoiminta sijoitetaan kolmanteen sektoriin, julkisen ja yksityisen sektorin rinnalle. Kolmannelle sektorille on tyypillistä voittoa tavoittelemattomuus, toiminta jonkin tarkoituksen hyväksi, yhteisöllisyys, solidaarisuus, vapaaehtoisuus, joustavuus ja yksilöllinen valinnanvapaus. (Harju 2003, 12–15.)

Suomessa toimii useita kansalaisjärjestöjä eri toiminnan osa-alueilla. Pelkästään Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen jäsenrekisteriin kuuluu yli 270 kehitysyhteistyötä tekevää järjestöä. Kirkon Ulkomaanapu kuuluu myös kehitysyhteistyötä tekeviin järjestöihin. Kehityspoliittisen ohjelman mukaan järjestöillä on tärkeä rooli Suomen kehitysyhteistyön kokonaisuudessa. Kehitysyhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen toiminnan kautta on mahdollista saavuttaa tuloksia sellaisilla aloilla, alueilla ja sellaisten ihmisryhmien keskuudessa, joihin julkisen kehitysyhteistyön keinot ja välineet eivät aina ulotu. Oikeusperustaisen kehitysyhteistyön perusajatuksena on, että köyhyyden vähentäminen ja ihmisoikeuksien toteutuminen edellyttävät poliittista vaikuttamistoimintaa. (Kehityspoliittinen kansalaisyhteiskuntalinjaus 2010, 3.)

Vaikuttaminen ja osallistuminen ovat yhteiskunnassamme entistä keskeisimpiä asioita; kunnissa ja kaupungeissa, eduskunnassa ja Euroopan unionissa valmistellaan jatkuvasti asioita, joihin kansalaiset tai yhteisöt voivat tuoda uusi näkökulmia ja lisätietoa käytännön asiantuntemuksensa kautta. Vaikuttamiseen pyrkiessä on tärkeää, että asioihin osataan ja pystytään vaikuttamaan ajoissa. Aina oman vaikuttamisen tuloksia ei voi kuitenkaan nähdä heti ja joskus tuntuu, että omalla vaikuttamistoiminnalla ei ole suuresta vaivannäöstä huolimatta mitään käytännön vaikutusta. Mitä suurempiin asioihin halutaan vaikuttaa, sen hitaampaa vaikuttaminen yleensä on. (Ilvonen 2006, 9-11.)

Suomessa kansalaisten oikeudet on määritelty perustuslaissa kansainvälisesti ottaen hyvin laajasti. Perustuslainsäädäntö mahdollistaa ihmisille osallistumisen, vaikuttamisen ja toiminnan vapauden ja oikeudet. Muu lainsäädäntö kuten kuntalaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, turvaavat kansalaisille hyvin laajat osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet. Lisäksi on joukko kansainvälisiä ihmisoikeusasiakirjoja, joita Suomi on sitoutunut noudattamaan kuten esimerkiksi yleismaailmallista ihmisoikeusjulistusta. (Harju 2003, 93–95.)

Tässä opinnäytetyössä vaikuttamisella tarkoitetaan viestintää, jonka tavoitteena on muuttaa viestin kohteena olevan henkilön tai ihmisryhmän käsityksiä jostakin asiasta tai ilmiöstä. Tarkoituksena on etenkin vaikuttaa päätöksentekijöihin, jotta he kantaisivat vastuunsa ihmisoikeuksien toteutumisesta ja puuttuisivat epäoikeudenmukaisuuden syihin.

2.3 Yksilö vaikuttajana

Vaikuttaminen vaatii tiettyjä perustietoja ja taitoja kuten esimerkiksi perustiedot kansalaisten oikeuksista, velvollisuuksista ja mahdollisuuksista osallistua ja vaikuttaa sekä perustiedot valtion instituutioista. Jokaisen henkilön edellytykset toimia vaikuttajana ovat erilaiset. Osa kokee, että omat taidot, työ, elämäntilanne, harrastukset tai asuinympäristö eivät anna riittävästi keinoja vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin tai asi- at joihin halutaan vaikuttaa, ovat liian kaukaisia tai saavuttamattomia. Jokaisella on kuitenkin lukuisia vaikuttamisenkeinoja ja -kanavia, joista pitää löytää itselleen se sopivin. (Ilvonen 2006, 21.)

Aktiivinen kansalaisuus on demokraattisen yhteiskunnan perusta. Ilman ihmisten kykyä ja halua osallistua ja vaikuttaa kansanvaltainen järjestelmä ei ole toimintakykyinen. (Kohti aktiivista kansalaisuutta, 15). Kansalaisyhteiskunta 2006 -toimikunnan mukaan kansalaisuus voidaan jakaa passiiviseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Vapaassa yhteiskunnassa passiivisen kansalaisuuden tulee olla myös hyväksyttyä eikä ketään voi pakottaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Aktiivinen kansalaisuus taas voi ilmetä monin eri tavoin. Toiminnallinen kansalaisuus on tällä hetkellä suosituin aktiivisen kansalaisuuden muoto. Ihmiset haluavat ennen kaikkea osallis-

tua, toimia vapaaehtoisena ja myötävaikuttaa henkilökohtaisella, konkreettisella panoksella itselle ja/tai muille mieluisten ja tärkeiden asioiden hyväksi. Poliittinen, aatteellinen ja yhteiskunnallinen kansalaisuus ovat aktiivisen kansalaisuuden toinen ryhmä. Näiden kautta ihmiset voivat osallistua ja vaikuttavat aatteellisissa yhdistyksissä, puolueissa ja ammattiliitoissa (Kohti aktiivista kansalaisuutta 2005, 43–44.) Vaikuttamisessa yhä keskeisemmäksi on noussut niin sanottu arkielämän politiikka, jossa vaikuttaminen tapahtuu jokapäiväisissä käytännöissä, esimerkiksi omien kulu- tusvalintojen kautta. Poliitikkaa tehdään luomuvihannestiskin äärellä. Uusia vaikuttamisen muotoja yhdistää se, että elämän ohjat otetaan omiin käsiin eikä niinkään luoteta suurten kollektiivien toimintaan tai valittuihin edustajiin. (Kohti aktiivista kansalaisuutta 2005, 47.)

Yksilöinä voimme vaikuttaa välillisesti, virallisten kanavien kautta, poliittisesti tai henkilökohtaisesti. Välillisesti vaikuttamme kulutustottumuksillamme, maksamalla järjestöjen jäsenmaksun, osallistumalla keräyksiin, tekemällä vapaaehtoistyötä tai kirjoittamalla nimen adressiin. Viralliset vaikuttamiskanavat pitävät sisällään äänestämisen ja kuntavaikuttamisen. Poliittisella vaikuttamisella tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään vaikuttamaan päätöksentekoon. Henkilökohtaisia vaikuttamiskeinoja ovat suora yhteydenotto asiaa valmistelevaan virkamieheen, yleisönosastokirjoitukset ja muu lehtijulkisuus, tiedotteen laatiminen, tapahtuman tai tempauksen järjestäminen, mielenosoitukseen osallistuminen ja kansalaistottelemattomuus. (Ilvonen 2006, 22–30.)

Kohti aktiivista kansalaisuutta raportin mukaan nykypäivänä kansalaiset eivät innostu näennäisosallistumisesta vaan osallistuminen pitää olla todellista jos halutaan ihmisten osallistuvan. Jokainen toimii itselleen luontevimmalla tavalla: yksi toimii luonnossa roskia keräämällä, toinen valokuvaamalla ja kolmas järjestämällä lastenleirejä. On tärkeää huomata, että ihmiset haluavat muutakin kuin tehdä lahjoituksia, allekirjoittaa vetoamuksia tai tykätä aiheesta facebookissa. EAPPI-ohjelman on syytä kiinnittää tähän seikkaan enemmän huomiota jotta se pystyy aktivoimaan muitakin kansalaisia kuin EAPPI-vapaaehtoisia.

2.4 Järjestö vaikuttajana

Järjestöt toimivat oman aatteellisen tarkoituksensa toteutumista varten ja vaikuttamistoiminta on yksi sen toteuttamiskeinoista. Järjestöjen keskeisimpiä tehtäviä ovat yhteiskunnan kehityssuuntiin, poliittiseen päätöksentekoon ja lainsäädäntöön vaikuttaminen sekä ihmisten hyvinvoinnin ja elinolosuhteiden edistäminen. Tärkeimpiä vaikuttamistoiminnan keinoja ovat asiantuntijaryhmät, lausunnot ja kannanotot, mutta myös kontaktit päätöksentekijöihin. Näiden lisäksi kolmasosa järjestöistä korostaa kampanjoita ja tempauksia sekä aloitteita ja valituksia. Yksinkertaisimmillaan vaikuttaminen voidaan määritellä viestinnäksi, jonka tavoitteena on muuttaa viestin kohteena olevan henkilön tai ihmisryhmän käsityksiä jostakin asiasta tai ilmiöstä. (Harju 2004, 132–133.)

Ilvosen mukaan kansalaisjärjestöjen vaikuttamispyrkimykset on hyvä erottaa poliittisten puolueiden vaikuttamispyrkimyksistä. Kansalaisjärjestöt rajaavat vaikuttamisensa toiminta-ajatuksessa määrittelemän asian edistämiseen. Järjestöjen tavoitteena ei ole vallan hankkiminen itsessään, vaan pyrkimys vaikuttaa muun muassa poliittisiin päätäjiin järjestön tärkeäksi katsoman asian eteenpäin viemiseksi. (Kansalaisyhteiskunta 2012.) Tässä opinnäytetyössä vaikuttamistoiminta painottuu poliittiseen vaikuttamiseen, ja sillä tarkoitetaan toimintaa jonka tavoitteiksi on määritelty suomalaisiin päättäjiin, poliitikkoihin ja/tai virkamiehiin vaikuttaminen. Poliittisella vaikuttamisella ei tässä yhteydessä tarkoiteta puoluepoliittista työtä tai vaalikampanjointia.

Kirkon Ulkomaanavussa vaikuttamistoiminta on osa toimintaa sekä kotimaassa että kansainvälisellä tasolla ja sillä pyritään kaikkein heikoimmassa asemassa olevien aseman parantamiseen kestäväällä tavalla. Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistoiminnan keskeisiksi teemoiksi ovat nostettu ihmisoikeuksien edistäminen, vakaat yhteiskunnat, oikeudet ja osallisuus, ruokaturva, taloudellinen toimeentulo ja ilmastomuutos. Vaikuttamistoimintaa tehdään esimerkiksi kampanjoiden ja erilaisten tapahtumien kautta, kansainvälisyyskasvatuksen avulla, ottamalla suoria yhteyksiä päättäjiin ja suomalaisiin poliitikkoihin, tarjoamalla vaikuttamisen välineitä seurakunnille ja yksittäisille ihmisille sekä yhteistyöllä muiden vaikuttamistoimintaa tekevien tahojen kanssa. Vaikuttamistoiminta on olemukseltaan aina yhteiskunnallisiin asioihin kantaottavaa ja siten myös poliittista. Kirkon Ulkomaanapu on puoluepoliittisesti si-

toutumaton ja toiminnassaan puoluepoliittisesti riippumaton. (Kirkon Ulkomaanapu 2008.)

Lähi-itä on Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistoiminnan yksi painopistealue. EAPPI-ohjelman puitteissa tehtävä vaikuttamistoiminta on osa Lähi-idän vaikuttamistoiminnan kokonaisuutta, mutta keskittyy käsittelemään Israel-Palestiina konfliktia ja siihen liittyviä kysymyksiä. EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan strategiassa vaikuttamistoiminnalla tarkoitetaan ensikäden todistajalausuntojen, sekä miehityksen seurauksia kuvaavien dokumenttien hyödyntämistä EAPPI-ohjelman päämäärien saavuttamiseksi. Vaikuttamistoiminnalla tavoitellaan Palestiina/Israel kysymystä koskevan tietoisuuden lisäämistä ja politiikan muutosta. Erityisenä teemana esiin tuodaan siirtokuntia, ja siirtokuntia (ja sitä kautta miehitystä) ylläpitävään kaupankäyntiin ja sijoittamiseen. Vaikuttamistoiminnan kohdealue on Israel ja miehitettyt palestiinalaisalueet, toiminta-alueena puolestaan ensisijaisesti Suomi. (EAPPI-ohjelman strategia 2012–2012.)

EAPPI vaikuttamistoiminnan päätoimijoina ovat EAPPI-ohjelman maakoordinaattori sekä EAPPI-tarkkailijat. Vuodesta 2010 heidän sopimuksensa Kirkon Ulkomaanavun kanssa sitouttaa kymmeneen vaikuttamistoiminnan aktiviteettiin paluunsa jälkeisen kahden vuoden aikana.

Oikeuksien ja osallisuuden turvaaminen on EAPPI-ohjelman tavoitteiden mukainen keskittymiskohde. Palestiinalaisalueiden sotilasmiehitys on haitallinen konfliktin molemmille osapuolille sekä erityisesti siviiliväestön perusoikeuksien toteutumiseksi. EAPPI-ohjelma tukee miehityksen päättymistä ja elinkelpoisen Palestiinan valtion perustamista. Tätä päämäärää varten Suomessa tehtävälle vaikuttamistoiminnalle on määritelty kaksi tavoitetta:

Ensimmäinen tavoite on vaatimus miehityksen päättymisestä, sillä se on useasti esillä julkisessa keskustelussa siten, että sen esittävät tahot, jotka voidaan määritellä mielipidevaikuttajiksi. Keskeiset mielipidevaikuttajat ja poliittiset avainhenkilöt ovat miehityksen päättymisen kannalla. Aktiivisen keskustelun ohessa suuren yleisön tietämys Israel/Palestiina-konfliktin vaikutuksista kasvaa.

- Toimintaideana on herättää aktiivista ja rakentavaa keskustelua Israelin ja miehitettyjen palestiinalaisalueiden konfliktista ja siten luoda ilmapiiri, joka kannustaa rauhaa tukevaan keskusteluun ja asenneilmastoon, jossa äärimmäiset ja jyrkät asenteet eivät ole dominoivassa asemassa. Poliittisiin avainhenkilöihin suoraan kohdistettu vaikuttaminen sekä suuren yleisön kasvava tuki rauhanpyrkimyksille kannustavat poliittisia päätöksentekijöitä reagoimaan ja ottamaan kantaa. (EAPPI-ohjelman strategia 2010–2012.)

Toinen tavoite on saada suomalaiset kauppaketjut luopumaan siirtokuntatuotteiden myynnistä.

- Toimintaideana ovat kansalaistoimijuuden ja kampanjoinnin kautta kannustaa siirtokuntatuotteiden jälleenmyyjä merkitsemään siirtokunnista tulevat tuotteet (labelling) tai poistamalla ne valikoimasta (ban). (EAPPI-ohjelman strategia 2010–2012.)

Seuraavien alaotsikoiden alla esitellään vaikuttamistoiminnan keinoja joiden avulla tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista.

2.4.1 Kampanjat

Kirkon Ulkomaanavussa kampanjointi nähdään yhtenä vaikuttamistoiminnan keinona, joka nostaa asioita julkiseen keskusteluun ja päättäjien huomion kohteeksi. Kampanjoinnin kärkenä on kaksivuotiset Tekoja-kampanjat, joiden aiheeksi valitaan teemoja, jotka ovat ihmisoikeuksien, köyhyyden poistamisen ja inhimillisen turvallisuuden kannalta avainasemassa. (Kirkon Ulkomaanapu 2012.) Näiden lisäksi Kirkon Ulkomaanapu toteuttaa muita kohdennettuja kampanjoita, joiden aiheet nousevat vaikuttamistoiminnan painopistealueista. Kuten tänä vuonna EAPPI-ohjelman Alkuperä merkkä -kampanja, joka keskittyy Israelin siirtokuntiin ja miehitykseen liittyvään yritystoimintaan. Käytännössä se merkitsee kansalaisaktiivisuuden luomista siirtokuntatuoteboikotin saralla, kauppaketjujen suostuttelua lopettamaan niiden myynti ja

virkamiesten diplomaattista painostusta siihen, että siirtokunnista tulevat tuotteet merkitään.

2.4.2 Lobbaus

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan aktiviteetteihin kuuluu myös lobbaus. Lobbaus tulee englannin sanasta lobbying eli käytäväpolitiikka. Lobbaus on viestintää, jonka tavoitteena on saada vastaanottaja katsomaan asiaa lobbaajan näkökulmasta ja ainakin ymmärtämään, ellei jopa hyväksymään viestijän esittämät argumentit. (Vaikuttamistaidot 2012.) Useimmiten lobbaus kohdistuu päätöksiä valmisteleviin virkamiehiin, poliitikkoihin tai muihin päätöksenteon kannalta olennaisiin henkilöihin. Lobbaus on nykyään välttämätöntä jos halutaan tehdä poliittista vaikuttamistoimintaa ajaakseen asioita eteenpäin. Ruohonjuurilobbauksesta puhutaan silloin, kun tietyssä aiheessa pyritään vaikuttamaan varsinaisia päätöksentekijöitä laajempaan yleisöön kuten henkilökuntaan, jäseniin, eturyhmiin, asiakkaisiin tai niin sanottuun julkiseen mielipiteeseen. Lobbaus-sanaa voidaan myös käyttää kuvaamaan toimintaa, jossa puolue, yritys tai vaikkapa kansalaisjärjestö pyrkii mainoskampanjan avulla saamaan suuren yleisön kannatusta ja tukea edustamilleen näkemyksille julkisissa kysymyksissä. (Vaikuttamistaidot 2012). EAPPI-ohjelman lobbaus on ollut melko vähäistä tähän asti. Alkuperä merkkää kampanjan myötä on lobbaus lisääntynyt niin päätöksentekijöiden keskuudessa kuin ruohonjuuritasollakin. Tämän avulla EAPPI-ohjelman ääni on mahdollista saada kuulumaan laajemmalti.

2.4.3 Kansainvälisyyskasvatus

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminta ei pidä sisällään kansainvälisyyskasvatusta, vaikka Kirkon Ulkomaanapu listaa sen yhdeksi vaikuttamistoiminnan muodoksi. Kansainvälisyyskasvatusta voidaan kutsua myös globaalikasvatukseksi. Sen avulla edesautetaan köyhyyden poistamista ja tuetaan kestäväää kehitystä yleisölle suunnattujen tiedotuskampanjoiden sekä kasvatus- ja opetustoimien avulla. Näitä voidaan toteuttaa esimerkiksi kouluissa, työpaikoilla ja erilaisissa tapahtumissa. Myös vapaaehtoistyö järjestöissä ja kansainväliset vaihto-ohjelmat lisäävät globaalia ymmärrystä.

Kasvaminen globaaliin vastuuseen on koko elämän kestävä prosessi. Aikuiset ovatkin yhtä tärkeä globaalikasvatuksen kohderyhmä kuin lapset ja nuoret. Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen mukaan globaalikasvatus ymmärretään laajasti maailmanlaajuiseen yhteisvastuuseen ohjaavana toimintana, jonka osa-alueita ovat muun muassa: ihmisoikeus- ja tasa-arvokasvatus, kehityskasvatus, kulttuurikasvatus, rauhan- ja turvallisuuskasvatus, viestintä- ja mediakasvatus ja ympäristökasvatus. (Gloaalikasvatus 2012).

Vaikka kansainvälisyyskasvatuksen kohderyhmään kuuluvat niin aikuiset, nuoret kuin lapsetkin, on tärkeää kiinnittää huomiota erityisesti varhaiskasvatukseen. Sillä ihmisen asenteet ja arvot alkavat muodostua jo pienestä pitäen. Kansainvälisyyskasvatuksen avulla on mahdollista kasvattaa ihmisiä osallistuvaan, aktiiviseen kansalaisuuteen. Parhaiten kasvatus onnistuu kun se nivoutuu osaksi oppimista koko ihmisen elämänkaaren ajaksi. Tästä syystä kansainvälisyyskasvatuksessa tarvitaan kotien, koulujen/oppilaitosten ja lähiyhteisöjen tiivistä yhteistyötä.

Tästä syystä myös EAPPI-ohjelman pitäisi ottaa kansainvälisyyskasvatus mukaan omaan vaikuttamistoimintaansa. EAPPI-ohjelma vaikuttaa pääosin poliittisiin päättäjiin, mutta kansainvälisyyskasvatuksella joka kohdistuisi lapsiin ja nuoriin olisi iso vaikutus EAPPI-ohjelman tulevaisuuden kannalta. Näistä lapsista ja nuorista muodostuu tulevaisuuden toimijoita, joita EAPPI-ohjelma myös tarvitsee.

Kouluyhteistyötä tekevät järjestöt ovat laatineet yhteistyössä oppaan Kylässä koulussa – järjestöjen kouluvierailuopas kansainvälisyyskasvatukseen (2008), jonka tarkoituksena on edistää globaalikasvatusta tekevien järjestöjen ja koulujen välistä yhteistyötä. Oppaan tarjoaman tiedon avulla järjestöt voivat suunnitella entistä laadukkaampia kouluvierailuja, joka vastaa koulujen tarpeisiin eettisesti ja asianmukaisesti. (Gloaalikasvatus 2012.)

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Opinnäytetyöni on laadullinen tutkimus, jossa on käytetty sekä laadullisen, että määrällisen tutkimuksen menetelmiä. Aineistonkeruumenetelminä käytin teemahaastattelua sekä kyselylomaketta ja näiden menetelmien avulla kerätyt aineistot analysoin teemoittelun avulla. Seuraavaksi käyttämistäni menetelmistä kerrotaan lisää.

3.1 Tutkimusongelma

Opinnäytetyöni tutkimuksen tarkoituksena oli saada selville kyselyn ja haastatteluiden avulla hyviä käytänteitä ja uusia avauksia EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan. Lisäksi tavoitteena oli tehdä tutkimustulosten perusteella vaikuttamistoiminnalle opas, jota voidaan hyödyntää tulevaisuudessa EAPPI-ohjelman vapaaehtoisten keskuudessa.

Tutkimusongelmaksi muodostui seuraava: Selvittää hyviä käytänteitä ja uusia avauksia EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan. Tutkimusongelmaa lähdin selvittämään seuraavien alakysymysten avulla: millaisia kokemuksia EAPPI-vapaaehtoisilla on vaikuttamistoiminnasta ja millaista tukea vaikuttamistoimintaan vapaaehtoiset kaipaavat Suomeen saapuessa sekä millainen on EAPPI-ohjelman – ja vapaaehtoisten näkemys vaikuttamistoiminnan oppaasta.

3.2 Osallistujat

Tutkimukseni tutkittavat koostuivat EAPPI-vapaaehtoisista, jotka ovat jo toimineet ihmisoikeustarkkailijan tehtävissä palestiinalaisalueilla sekä EAPPI-ohjelman työntekijästä. Tutkimukseen osallistui yhteensä 13 henkilöä, kaksi haastateltavaa ja 11 kyselyyn vastaajaa. Haastateltavien vastausprosentiksi muodostui 100 prosenttia.

Kyselyn lähetin yhteensä kahdellekymmenelle hengelle (20), joista yhteensä 11 vastasi kyselyyn, näin ollen vastausprosentiksi muodostui siis 55 prosenttia. Tutkimukseen osallistujat ovat toimineet vapaaehtoisina vuosien 2008 ja 2012 välisenä aikana. Vapaaehtoiset koostuvat eri ammatti-alojen osaajista kuten esimerkiksi toimittajista, tutkijoista, lehtoreista, kulttuurituottajista, toiminnanjohtajista ja erityisopettajista. Alla oleva taulukko kuvaa prosentuaalisesti tutkimukseen osallistuneiden sukupuoli ja ikä jakauman.

TAULUKKO 1. Tietoja tutkimusryhmästä.

Sukupuoli	
Nainen	63,60 %
Mies	36,40 %
Ikä	
20–29	18,20 %
30–39	54,40 %
40–49	9,10 %
40–59	18,20 %

3.3 Aineistonkeruu

Tutkimuksen aineiston keräsin kesäkuun 2012 aikana. Aineiston kerääminen kesäkuussa muodostui hieman haastavaksi, sillä osa vastaajista oli siirtynyt jo kesälomalle, eivätkä he olleet sähköpostin äärellä. Aineistonkeruussa käytin kahta menetelmää, kyselyä sekä haastattelua. Lähetin tutkittaville sähköpostiin saatekirjeen, jossa oli suora linkki Internetissä täytettävään Webropol kyselyyn. Haastattelun suoritin teemahaastatteluna EAPPI-ohjelman toimitiloissa. Tutkimukseni näyte on harkinnanvarainen, ei siis satunnaisotos. Tutkimuksen otos on suhteellisen pieni, mikä on yleistä kvalitatiiviselle tutkimukselle. Tutkimuksen otos on melko suppea johtuen EAPPI-vapaaehtoisten vähäisestä määrästä. Kyselyt ja haastattelu tehtiin nimettöminä eikä osallistujien henkilöllisyyttä paljasteta. Tutkimuksen aineistot ovat luottamuksellisia eikä tietoja käytetä mihinkään muuhun kuin tähän tutkimukseen.

3.4 Tutkimusmenetelmät

Tässä tutkimuksessa on käytetty, sekä laadullisen, että määrällisen tutkimuksen menetelmiä. Jos eri menetelmiä, aineistoja ja/tai teorioita käytetään samassa tutkimuskohteessa, kutsutaan tätä triangulaatioksi. Tutkimuksessa on neljä eri tapaa trianguloida: aineistotriangulaatio, tutkijatriangulaatio, teoriatriangulaatio ja menetelmätriangulaatio. (Eskola & Suoranta 1998, 69.) Tässä tutkimuksessa on käytetty menetelmätriangulaatiota, koska tutkimusmenetelmiä oli kaksi, laadullinen ja määrällinen sekä tästä syystä myös aineistonhankintatapoja oli kaksi, kyselomake ja haastattelu. Brymanin (1992) mukaan on yleisempää, että kvalitatiivinen tutkimusjakso edeltää kvantitatiivista jaksoa ja näin ollen ne ovat toistensa täydentäjiä. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 10). Tutkimuksessani keräsin ensin laajemman aineiston kyselomakkeilla ja tarkensin ja syvensin sitä aineistoon kohdistuvalla teemahaastattelun kysymyksillä.

Kvantitatiivista menetelmää käytin esitutkimuksen tapaa, jossa selvitin EAPPI-vapaaehtoisilta kyselyn avulla hyviä käytänteitä ja uusia avauksia EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan sekä sitä millainen on EAPPI-vapaaehtoisen näkemys vaikuttamistoiminnan oppaasta. Näiden pohjalta rakensin teemahaastattelulle pohjan, jossa selvitin millainen on EAPPI-ohjelman näkemys vaikuttamistoiminnan oppaasta. Kyselylomakkeen avulla oli tarkoitus saada ideoita vaikuttamistoiminnan oppaaseen ja näitä ideoita käytiin yhdessä läpi EAPPI-ohjelman koordinaattorin kanssa.

3.4.1 Kyselylomake

Tutkimuksessa käytin kyselylomaketta (ks. liite 2). Kyselylomakkeessa oli neljä osiota. Ensimmäisessä osiossa kysyttiin osallistujien taustatietoja: ikää, sukupuolta, ammattia ja ajankohtaa jolloin toimi EAPPI-vapaaehtoisena. Toisessa osiossa selvitin EAPPI-vapaaehtoisten vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja ja vaikuttamistoiminnan kehittämiskohteita avoimilla kysymyksillä. Kolmannessa osiossa selvitin vapaaehtoisten näkemyksiä vaikuttamistoiminnan oppaasta likertin-asteikon avulla. Likert-asteikon vastausvaihtoehdot olivat 'täysin samaa mieltä', 'jokseenkin samaa

mieltä', 'jokseenkin eri mieltä', 'täysin erimieltä'. Viimeisessä osiossa tutkimuksen osallistujilla oli vapaa sana kommentoida yleisesti vaikuttamistoimintaa ja opasta.

Suoritin kyselyn sähköpostitse käyttäen Webropolin kyselylomaketta, jossa oli sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä. Pyrin tekemään kyselystä mahdollisimman vapaamuotoisen, jotta EAPPI-vapaaehtoiset pystyivät tuomaan siinä esille omia ideoita ja ajatuksia. Tein vapaaehtoisille kyselyn haastattelun sijaan, koska ajattelin sen olevan heille helpoin ja minulle nopein tapa saada vastauksia. EAPPI-vapaaehtoiset ovat hajaantuneet ympäri Suomea ja osa on ulkomailla, joten heidän haastattelemisen olisi ollut haastavaa.

3.4.2 Haastattelu

Haastattelu on laadullisen tutkimuksen yksi yleisimmistä aineistonkeruumenetelmistä (Eskola & Suoranta 2000, 85). Kun halutaan kuulla ihmisten omia kokemuksia ja mielipiteitä jostakin asiasta sekä halutaan saada tietää miksi he toimivat havaitsemallamme tavalla, on luonnollista keskustella heidän kanssaan ja kysyä perusteluja heidän toimilleen ja mielipiteilleen. Erilaisia käytettyjä haastattelumuotoja ovat strukturoitu haastattelu eli lomakehaastattelu, puolistrukturoitu haastattelu eli teemahaastattelu ja strukturoimaton haastattelu eli avoin haastattelu. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 11.)

Suomalaisissa tutkimuksissa varsinkin teemahaastattelun käyttö on ollut viime vuosina yleistä. Sen suosio voi johtua ensinnäkin sen avoimesta muodosta, jolloin vastaaja pääsee puhumaan varsin vapaamuotoisesti ja kerätyn materiaalin voi katsoa edustavan vastaajien puhetta itsessään. Käytetyt teemat kuitenkin muodostavat haastattelulle konkreettisen kehikon, jonka ansiosta aineistoa pystytään lähestymään jossain määrin jäsentyneesti, sen vapaamuotoisuudesta huolimatta. (Eskola & Suoranta 2000, 87.) Juuri näistä syistä halusin valita haastattelumuodoksi teemahaastattelun. Halusin antaa haastateltaville tilaa puhua vapaasti, mutta käydä silti valitsemani tietyt teemat läpi haastattelun aikana.

Kun tutkija itse tekee haastattelut, voi hän jo haastattelutilanteessa tehdä havaintoja

aineistosta ja haastateltavasta. Tutkija voi myös kerätä lisää aineistoa, jos huomaa jonkin asian vielä tarvitsevan tarkennusta ja lisäkysymyksiä. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 136.) Haastattelun tallentaminen muodossa tai toisessa on välttämätöntä (Hirsjärvi & Hurme 2000, 75). Nauhoitin haastattelut omaan puhelimeeni (Iphone 4) sekä kirjoitin havaintoja paperille. Purin haastatteluaineiston samana päivänä, kun tein haastattelut, koska aineisto oli vielä tällöin tuoreessa muistissa. Aineiston puhtaaksi kirjoittaminen eli litterointi voidaan tehdä joko kokonaan tai valikoiden, jolloin aineistosta litteroidaan esimerkiksi vain teema-alueisiin kuuluvat asiat. Aineiston litteroinnin tarkkuudesta ei ole yksiselitteistä ohjetta vaan se riippuu paljon tutkimustehtävästä ja tutkimusotteesta. Itse litteroin tekstin lähes sanatarkasti, mutta en keskittynyt haastateltavien äänenpainoihin, huokausiin tai taukoihin, koska se ei ollut tutkimuksen kannalta olennainen asia. Pääpainoni keskittyi vastausten sisältöihin ja sanomaan, ei niinkään yleistunnelmaan.

3.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksesta olen pyrkinyt tekemään mahdollisimman luotettava tarkastelemalla tutkimuksen luotettavuutta sen eri vaiheissa. Metsämuurosen (2008, 64) mukaan luotettavuustarkastelut ovat oleellinen osa tutkimusta, ja yleensä tutkimuksen luotettavuus on suoraan verrannollinen tutkimuksessa käytettyjen mittareiden luotettavuuteen. Mittareiden ohella luotettavuutta voidaan lisätä monin eri tavoin.

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan parantaa tutkimusmenetelmien yhteiskäytöllä eli triangulaatiolla. Metsämuurosen (1995, 64–66) mukaan määrällisten ja laadullisten metodien yhdistämisellä eli metodisella triangulaatiolla voidaan laajentaa tutkimuksen näkökulmaa ja täten lisätä tutkimuksen validiutta tuomalla molempien metodien vahvuudet mukaan tutkimukseen.

Opinnäytetyössäni on käytetty menetelmätriangulaatiota, joten työssä yhdistyy määrällinen ja laadullinen tutkimus. Määrällisen tutkimuksen luotettavuutta on perinteisesti kuvattu kahdella termillä: reabiliteetilla ja validiteetilla (Metsämuuronen 2008, 64). Laadulliseen tutkimukseen voidaan soveltaa perinteisiä käsitteitä, mutta sen luotettavuuteen vaikuttavat myös tutkija ja tutkijan taidot, aineiston laatu,

aineiston analyysi ja tutkimustulosten esittäminen. Seuraavaksi esittelen kummankin tutkimusmenetelmän luotettavuuden määritelmät.

Määrällisessä tutkimuksessa validiteetilla tarkoitetaan mittarin kykyä mitata sitä, mitä sen on tarkoituskin mitata (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2008, 226). Mittarin validiteetti voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin. Ulkoinen validiteetti kertoo sen, kuinka yleistettävä tutkimus on. Sisäinen validiteetti voidaan jakaa vielä kolmeen osaan: sisällön validiteetin, kriteerivalidiuteen ja käsitevaliditeetin. Sisällön validiteetti kertoo, ovatko mittarissa tai tutkimuksessa käytetyt käsitteet teorian mukaiset. Lisäksi se kertoo kattavatko käsitteet käsiteltävän ilmiön riittävän laajasti. Kriteerivalidiutta voidaan testata vertaamalla mittarilla saatuja arvoja toisen, kriteerinä toimivan, mittarin arvoon. Kun taas käsitevaliditeetti kertoo, vastaavatko yksittäiset käsitteet sitä, mitä mittarin osiot mittaavat. (Metsämuuronen 2005, 65–66.)

Laadullisessa tutkimuksessa validiteetti toteutuu, jos tutkimuksella saadaan tietoa tarkastelun kohteena olevasta ilmiöstä. Tutkimuksen validiteettia lisää monipuolinen aineiston keruu ja jatkuvan vertailun käyttö tutkimusanalyysin aikana. (Krause & Kiikkala 1996, 72.) Itse olen vasta aloitteleva tutkija ja tämän takia aineiston keruu ja analyysi edellyttivät pitkäaikaista tutkimusmenetelmän opiskelua sekä sen pohjalta tapahtuvaa omaa ymmärtämistä, oivaltamista ja soveltamista. Tutkijan kokemattomuus voi aiheuttaa tutkimukseen vääristymiä, jotka johtuvat valikoivasta havainnoinnista ja tulkinnasta.

Määrällisessä tutkimuksessa reliabiliteetilla tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin tutkimus pystytään toistamaan. Kun mittarin reliabiliteetti on hyvä, antaa se ei-sattumanvaraisia tuloksia. Reliabiliteettia voidaan arvioida esimerkiksi toteuttamalla mittaus uudestaan samalla koehenkilöllä. Jos saadaan sama tulos, mittarin reliabiliteetti on hyvä. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2008, 226.) Toistomittauksen heikkous on, että yksilö voi muuttua mittausten välillä. Kaksi muuta tapaa mitata reliabiliteettia ovat sisäinen konsistenssi sekä rinnakkaismittaus, jossa testataan samaan aikaan eri mittarilla. (Metsämuuronen 2005, 66–67.)

Laadullisessa tutkimuksessa reliabiliteetti ilmenee tutkimusprosessin toteuttamisessa. Reliabiliteetin tarkastelussa arvioidaan, miten tutkimustulos vastaa

tutkimuskohdetta ja vastaavatko tutkimuksen johtopäätökset alkuperäistä tutkimusaihetta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2003, 213.) Pysin pitämään tutkimusaiheen koko tutkimusprosessin ajan mielessä, jotta punainen lanka kulkisi läpi opinnäytetyön ja näin ollen sen luotettavuus paransi.

3.6 Analyysi

Määrällisten ja laadullisten tutkimusten analysointiin on lukuisia eri analyysimenetelmiä, mutta pääperiaate kuitenkin on, että analyysitavaksi valitaan sellainen tapa, joka parhaiten tuo vastauksen tutkimusongelmaan (Hirsjärvi & Hurme 2004, 219). Määrälliseen analyysiin sisältyy yleensä runsaasti erilaisia tilastollisia ja laskennallisia menetelmiä, kun taas laadullisessa tutkimuksessa perehdytään ymmärtämään kohteen ominaisuuksia, laatua ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti. Tästä syystä valitsin tutkimukseni analyysimenetelmäksi laadullisen analyysin, sillä minun ei ole opinnäytetyössäni tarkoitus selvittää tarkkoja keskiarvoja vaan perehtyä ymmärtämään vaikuttamistoimintaa ja sen mahdollisia kehityskohteita. Tuomen ja Sarajärven (2009) mukaan aineiston puolueeton lähestyminen koetaan laadullisessa tutkimuksessa ongelmalliseksi, sillä tutkijalla on usein vaikeuksia tunnistaa omia ennakkokäsityksiään. Pysin analyysissäni tunnistamaan tämän ongelman pohtimalla omia ennakkokäsityksiä analyysin eri vaiheissa.

Laadullisen aineiston tavallisimpia analyysimenetelmiä ovat teemoittelu, tyypittely, diskurssianalyysi, keskusteluanalyysi ja sisällönerittely. Tutkimusaineiston analysointi perustui teemoitteluun, koska tarkoitukseni oli nostaa esiin tutkimustehtävän kannalta olennaisia seikkoja. Aineistossa toistuvat teemat ovat analyysissä käsiteltäviä aiheita joiden sisältöä tutkitaan ja vertaillaan. (Eskola & Suoranta 2000, 87)

Käytin tutkimustulosten analysoinnissa teemoittelun lisäksi SWOT-analyysia eli nelikenttäanalyysia. SWOT-analyysissa tarkastellaan tutkimuksen vahvuudet (strengths), heikkoudet (weaknesses), mahdollisuudet (opportunities) uhat (threats) (Virtanen 2000, 75). Vahvuuksien ja heikkouksien tarkastelu antaa kuvan EAPPI-ohjelman toiminnallisesta tilasta suhteessa ympäröivään todellisuuteen. Se paljastaa

ohjelman heikot kohdat ja toisaalta myös vahvuustekijät. Näitä tietoja voidaan käyttää kahdella tavalla hyväksi. EAPPI-ohjelma voi panostaa vahvuuksien vahvistamiseen ja menestyksen hakemiseen sitä kautta tai se voi keskittyä heikkojen kohtien vahvistamiseen ja näin sen toimintakunnon varmistamiseen. Mahdollisuuksien ja uhkien erittely kertoo ne ympäristöstä tulevat tekijät, jotka vaikuttavat järjestön tulevaisuuteen. Nämä voivat liittyä esimerkiksi globalisaation syvenemiseen, sosio-ekonomisiin kysymyksiin tai julkisiin rahoituslähteisiin. Huomio voidaan kohdistaa uhkien torjuntaan tai niiden seurausvaikutusten lieventämiseen. Tietoa voidaan hyödyntää myös niin, että pääpaino laitetaan mahdollisuuksien tehokkaaseen hyväksikäyttöön. SWOT-analyysin pohjalta siis voidaan tehdä päätelmiä, miten vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi, miten heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi, miten tulevaisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään ja miten uhat vältetään. Tuloksena saadaan toimintasuunnitelma siitä, mitä millekin asialle pitää tehdä. (Harju 2004,31–31.)

Lähdin aineiston analyysissä liikkeelle litteroimalla haastattelut, jonka jälkeen teemoittelin ne aihealueittain. Teemoittelin myös kyselyistä saamani vastaukset, jakaakseni koko tutkimusryhmän vastaukset eri aihealueiden mukaan. Teemojen muodostamisessa hyödynsin asettamiani tutkimuskysymyksiä sekä SWOT-analyysin nelikenttää.

TAULUKKO 2. SWOT-analyysi

	+	-
Sisäinen ympäristö	S Vahvuudet	W Heikkoudet
Ulkoinen ympäristö	O Mahdollisuudet	T Uhat

4 TULOKSET

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää hyviä käytänteitä ja uusia avauksia EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan. Kyselyiden avulla selvitin vastauksia seuraaviin alakysymyksiin: millaisia kokemuksia EAPPI-vapaaehtoisilla on vaikuttamistoiminnasta ja millaista tukea vaikuttamistoimintaan vapaaehtoiset kaipaavat Suomeen saapuessa sekä millainen on vapaaehtoisten näkemys vaikuttamistoiminnan oppaasta. Haastatteluiden avulla sain avauksia millainen on EAPPI-ohjelman näkemys vaikuttamistoiminnan oppaasta.

4.1 Vaikuttamistoiminnan aktiviteetit

Kyselyyn osallistujista kaikki olivat toteuttaneet vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja. Vastaajista puolet oli toteuttanut 4-6 vaikuttamistoiminnan aktiviteettia, vain kaksi oli toteuttanut kymmenen tai enemmän ja loput vastaajista vasta 1-3 aktiviteettia.

TAULUKKO 3. Osallistujien vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja. Vastaajia pyydettiin avoimella kysymyksellä vastaamaan missä he olivat toteuttaneet aktiviteetteja.

Aktiviteetti	Määrä
Esitelmä/luento	14
Lehtiartikkeli	7
Maailma Kylässä -festivaali	4
Radio/TV -haastattelu	4
Artikkeli KUA:n nettisivuille	2
Valokuvanäyttely	2
Sosiaalinen media	1
Lobbaus	1
EAPPI-kouluttaja	1

Vastaajista lähestulkoon kaikki olivat toteuttaneet vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja erilaisten esitelmien tai luentojen muodossa. Esitelmiä ja luentoja oli toteutettu seurakunnissa, kouluissa ja muissa oppilaitoksissa, rotaryklubilla, SDP:n puoluekokouksessa, erilaisissa keskustelutilaisuuksissa sekä paikan päällä palestiinalaisalueilla. Toiseksi eniten vastaajat olivat toteuttaneet aktiviteetteja lehtiartikkeleiden muodossa. Lehtiartikkeleita oli kirjoitettu yleisesti ottaen Palestiinan ja Israelin tilanteesta sekä erityisesti palestiinalaisten ihmisoikeustilanteesta. Artikkelit on julkaistu suomalaisissa sanoma- ja aikakauslehdissä. Vastaajista neljä oli osallistunut Maailma Kylässä -festivaaleilla Kirkon Ulkomaanavun toimintaan jossa lanseerattiin EAPPI-ohjelman Alkuperä merkkäa-kampanja. Vastaajista kolme oli antanut radiohaastattelun ja yksi TV haastattelun YLE:lle. Kaksi vastaajista oli kirjoittanut artikkeleita nettisivuille, toinen Kirkon Ulkomaanavun sivuille ja toinen EAPPI-ohjelman Alkuperä merkkäa -kampanjan sivuille. Vastaajista kaksi olivat järjestäneet valokuvanäyttelyn, toinen esimerkiksi kirjastossa. Muita aktiviteetteja olivat sosiaalisessa mediassa tiedottaminen kuten Facebookissa tiedon jakaminen, lobbaus esimerkiksi EU-lobbaus Brysselissä, EAPPI-kouluttajana toimiminen sekä tiedon jakaminen ystäväpiirissä koettiin myös vaikuttamistoiminnan aktiviteetiksi.

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan tavoitteet on mainittu jo aiemmissa luvuissa. Vaikuttamistoiminnan aktiviteeteilla pitäisi tukea näitä tavoitteita. EAPPI-vapaaehtoiset ovat sitoutuneet toteuttamaan kymmenen aktiviteettia kahden seuraavan vuoden aikana, kun he palaavat Suomeen. Tähän mennessä aktiviteetteja ei ole seurattu kovinkaan systemaattisesti. EAPPI-ohjelman toive on, että vaikuttamistoiminnan opas pitäisi sisällään jonkinlaisia seurantalomakkeita, joita vapaaehtoiset täyttäisivät aktiviteettien jälkeen. Näin ohjelma pystyisi seuraamaan mitä kukin vapaaehtoinen on tehnyt.

4.2 Vaikuttamistoiminnan tuki

TAULUKKO 4. Kyselyyn osallistujilta kysyttiin saivatko he riittävästi tukea vaikuttamistoimintaan.

Vastaus	Määrä
Täysin samaa mieltä	2
Hieman samaa mieltä	6
Hieman eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	0

Kaikki vastaajat olivat saaneet tukea EAPPI-koordinaattorilta. Vastaajista kolme olisi kaivannut enemmän tukea ja kuusi vastaajista olisi kaivannut hieman lisää tukea vaikuttamistoimintaan. Nämä vastaajat olisivat kaivanneet enemmän ehdotuksia siitä, minkälaisia aktiviteetteja voisi tehdä sekä he olisivat halunneet enemmän tietoa kontakteista, joihin olla vaikuttamistoiminnan suhteen yhteydessä. Yksi osallistujista vastasi, että ”valmiista materiaalista olisi voinut olla apua oman materiaalin rinnalla käytettynä”. Kaksi vastaajista koki, että he olivat saaneet riittävästi tukea vaikuttamistoiminnan aktiviteetteihin.

4.3 Vaikuttamistoiminnan kehittäminen

Kyselyyn osallistujilta kysyttiin avoimella kysymyksellä miten he kehittäisivät EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaa, jotta siitä saataisiin vieläkin systemaattisempaa.

Seuraavaan on koottu vaikuttamistoiminnan kehittämiskohteet:

- Enemmän mahdollisuuksia kanavoidsa tietoa, jota kentällä on kartoitettu
- Vapaaehtoisten potentiaalia voisi hyödyntää enemmän, ja nykyisiltä vapaaehtoisilta vaaditaan vähemmän esim. kirjoituksia suomalaiselle yleisölle kuin alun perin.
- Muutamia eripituisia, hyviä kuvasarjoja ja videoita kenttätoiminnasta ja paikallisten arjesta, joita olisi helppo käyttää

esittely/alustus/luento/opetustilanteissa apuna ja tukena

- Jaettavaa informaatiomateriaalia
- EAPPI-vapaaehtoisten INFO-pankki nettiin -> kokemusten & ajatusten & ideoiden vaihtoavapaaehtoisten kesken (ei julkinen)
- Vaikuttamistoiminta voisi olla vieläkin systemaattisempaa.
- EAPPI:n kannattaisi ottaa enemmän suoria kontakteja tiedotusvälineisiin → Puhelinsoitto on tehokkaampi kuin sähköposti.
- Vaikuttamistoiminta ei saa jäädä pelkäksi kokemusten kertomiseksi, vaikka sillä on tärkeä tehtävä ihmisten tietoisuuden lisäämisessä. Alkuperä merkkä - kampanja on hieno esimerkki selkeästä tavoitteesta.
- Sosiaalisen median käyttöönotto
- Eappi-ohjelman tunnettavuuden lisääminen
- Tapahtumiin osallistuminen
- Artikkeleiden kirjoittamista saisi olla enemmän
- Valokuvanäyttely olisi hyvä idea

4.4 SWOT-analyysi

EAPPI-vapaaehtoisilta kysyttiin mitkä he kokevat EAPPI-ohjelman vahvuuksiksi, mahdollisuuksiksi, heikkouksiksi ja uhiksi. Seuraavassa taulukossa ovat SWOT-analyysin tulokset, joita pohditaan tarkemmin seuraavassa luvussa.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kenttäkokemus kuvineen ja kertomuksineen → Erilainen tapa jakaa tietoa ihmisille • Ruohonjuuritason tieto → palestiinalaisten arjesta kertovat henkilötarinat. • Faktat: ihmisoikeus ja kansainvälinen oikeus pohjana • Vahva taustojen tuntemus ja tilanteen, alueen olojen seuranta • Asiaan sitoutuneet ihmiset • Laajat verkostot • Enemmän suomalaisia vapaaehtoiselle kentälle. Ihmiset saavat tietoa Palestiinan ja Israelin konfliktista ja tilanteesta, monella tiedot hatarat. 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voimakkaampi eri medioiden hyötykäyttö olisi hyvä. • Toiminnan hajanaisuus ja koordinoimattomuus • Yhteisten linjausten puuttuminen • Ei ole riittävän systemaattista, jää osittain satunnaisten tilanteiden varaan. • Resurssit ovat pienet. • Tehoa lisäisi jonkinlainen kaikkien kotimaisten toimijoiden yhteinen Palestiina-Israel-politiikka tai kampanjointi. Irrallisena EAPPI taitaa olla vähän tehoton. • Kaikki vapaaehtoiset eivät osallistu aktiivisesti vaikuttamistoimintaan, välillä tietty puolueellisuus saattaa ärsyttää ihmisiä. • Onko välitetty viesti yhteneväinen ohjelman ja siihen osallistuvien kesken: selkeämpi ohjeistus
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensikäden kokemukset ovat erilaista tietoa kriisialueelta, jonka uutisiin on "totuttu". • Tarjoaa sellaista tietoa, jota muualta ei ole helposti saatavissa. • Voidaan tavoittaa kirkkojen parissa olevia "Israelin ystäviä" joita muuten voi olla vaikea tavoittaa • Tasapuolisuus, työskennellään sekä israelilaisten että palestiinalaisten kanssa • Rajattomat mahdollisuudet, kaikki on etupäässä kiinni mukana olevista yksilöistä • Sitkeällä, pitkäjänteisellä työllä voidaan muuttaa ihmisten asenteita, toivottavasti myös painostaa hallitusta, päättäjiä, kauppa muuttamaan toimintatapojaan • Kokemuksellisen ulottuvuuden hyödyntäminen antaa paljon mahdollisuuksia • Tiedon lisääminen konfliktista • Muiden järjestöjen ja kansalaistoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vastarinta esimerkiksi KUA:sta tai muulta sektorilta tiedon "hyväksymiseen" tai "puolueellisuuteen" koska toimimme palestiinalaisten kanssa. • Sekoittuminen pro-Palestiinan leiriin joka on yhtä radikaali kuin pro-Israel. • Ilmapiirin ja yleisen mielipiteen muuttuminen vihamielisiksi • Ihmisten väsyminen ja turhautuminen tulosten puutteeseen /näkyttömyyteen • Rahoituksen väheneminen/loppuminen • Konfliktit tiettyjen äärikristittyjen toimijoiden kanssa → heidän kanssaan kommunikointi on todella vaikeaa ja haastavaa. • Se, että EAPPI nähtäisiin puolueellisena tai yksipuolisena. • Suurinta osaa suomalaisista ei juuri kiinnosta kuulla/tietää Israelin ja palestiinalaisten välisestä konfliktista. • Israelin ystävät

4.5 Vaikuttamistoiminnan opas

Kyselyn viimeisessä osiossa selvitettiin EAPPI-vapaaehtoisten näkemyksiä vaikuttamistoiminnan oppaasta. Heidän mielipiteensä on erittäin tärkeä vaikuttamistoiminnan opasta suunnitellessa, koska heillä on käytännönkokemusta vaikuttamistoiminnasta. Tässä osiossa kartoitettiin suljetuin kysymyksin mitä EAPPI-vapaaehtoiset haluavat oppaaseen.

TAULUKKO 6. Vaikuttamistoiminnan opas. Kyselyyn osallistujia pyydettiin vastaamaan vaikuttamistoiminnan oppaaseen liittyviin suljettuihin kysymyksiin.

Kysymys	Täysin samaa mieltä	Hieman samaa mieltä	Hieman eri mieltä	Täysin eri mieltä
Vaikuttamistoiminnan oppaasta voisi olla hyötyä	8	2	1	
Vaikuttamistoiminnan strategia	8	3		
Vaikuttamistoiminnan tavoitteet	9	2		
Yleistä tietoa vaikuttamistoiminnasta	4	7		
Vaikuttamistoiminta eri kohderyhmille	6	5		
Vinkkejä vaikuttamistoimintaan	10	1		
Materiaalia vaikuttamistoimintaan	8	3		
Vaikuttamistoiminnan seurantalomakkeita	5	5		1
Yhteystietoja	8	3		

Kyselyyn osallistujista kahdeksan oli täysin samaa mieltä, että vaikuttamistoiminnan oppaasta voisi olla hyötyä. Kaksi oli hieman samaa mieltä ja yksi oli hieman eri mieltä. Vastaajat toivoivat vaikuttamistoiminnan oppaaseen eniten vinkkejä, miten ja missä sitä voisi toteuttaa. Vaikuttamistoiminnan tavoitteet nousivat myös kärkipaikalle opasta ajatellen. Kahdeksan kyselyyn osallistujista oli täysin samaa mieltä, että oppaan pitäisi sisältää vaikuttamistoiminnan strategia, materiaalia vaikuttamistoimintaan sekä yhteystietoja. Osallistujista kuusi oli täysin samaa mieltä, että vaikuttamistoiminnan oppaan pitäisi sisältää vaikuttamistoimintaa eri kohderyhmille ja viisi oli hieman samaa mieltä. Vähiten kannatusta saivat; yleistä tietoa vaikuttamistoiminnasta kuten teoriaa sekä vaikuttamistoiminnan seurantalomakkeet. Kyselyyn osallistujat lukisivat mieluiten vaikuttamistoiminnan opasta PDF -tiedostona tai painettuna paperiversio.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää EAPPI-vapaaehtoisilta -ja ohjelmalta hyviä käytänteitä ja uusi avauksia EAPPI-vapaaehtoisten kenttäjakson jälkeiseen vaikuttamistoimintaan. Opinnäytetyöni päätavoitteena oli kuitenkin tehdä tämän selvityksen perusteella vaikuttamistoiminnan opas. Tässä osiossa pohdin tutkimukseni tutkimustuloksia teemojen mukaan. Tuloksista voidaan kokonaisvaltaisesti päätellä, että vaikuttamistoiminnan oppaalle on selkeä tarve niin vapaaehtoisten kuin EAPPI-ohjelmankin mielestä. Opas ja koko opinnäytetyö toimivat avaimina yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Laadullisen tutkimuksen aineiston arvioinnissa voidaan huomio kiinnittää seuraaviin tekijöihin: aineiston yhteiskunnalliseen merkitykseen ja riittävyyteen, analyysin kattavuuteen ja arvioitavuuteen. (Erikson & Koistinen 2005, 214). Aina ei voida etukäteen sanoa, mikä tutkimus on merkittävä ja mikä ei, mutta minä uskon siihen, että tämä tutkimus on merkittävä EAPPI-ohjelmalle. Tutkimusta purkaessa havaitsin, että EAPPI-vapaaehtoisienkin mielestä aiheeni vaikuttamistoiminnasta on tärkeä. Vastausprosentti on mielestäni selkeä osoitus tästä.

EAPPI-vaikuttamistoiminnan kannalta olennaisimmiksi viesteiksi nousivat seuraavat osiot:

- Tuemme miehityksen päättymistä ja elinkelpoisen palestiinalaisvaltion muodostamista.
- Molempien osapuolien on noudatettava kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja kunnioitettava ihmisoikeuksia.
- Israelin on lopetettava rakennustoiminta Länsirannalla ja Itä-Jerusalemossa olevissa laittomissa siirtokunnissa.
- Liikkumisen esteet on poistettava Länsirannalta sekä Länsirannan ja Gazan alueen väliltä.

5.1 Vaikuttamistoiminnan aktiviteetit

Tämän teeman tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja vapaaehtoiset olivat suorittaneet. Vapaaehtoiset kirjoittavat neljä artikkelia kolmen kuukauden kenttäjaksonsa aikana ja nämä julkaistaan EAPPI-ohjelman nettisivuilla. Näiden lisäksi vapaaehtoiset ovat sitoutuneet toteuttamaan kymmenen muuta aktiviteettiä.

Vapaaehtoiset olivat toteuttaneet seuraavanlaisia aktiviteetteja: esitelmiä ja luentoja, lehtiartikkeleita, Maailma Kylässä -festivaalien suunnittelua ja toteutusta, radiohaastatteluita ja TV-haastatteluita, artikkeleita nettisivuille ja valokuvanäyttelyitä. Muita aktiviteetteja olivat sosiaalisessa mediassa tiedottaminen, kuten Facebookissa tiedon jakaminen, lobbaus esimerkiksi EU-lobbaus Brysselissä, EAPPI-kouluttajana toimiminen sekä tiedon jakaminen ystäväpiirissä koettiin myös vaikuttamistoiminnan aktiviteetiksi.

On erittäin tärkeää saada tietoa siitä, missä ja miten vaikuttamistoimintaan on tehty, jotta hyviä käytänteitä voidaan jakaa eteenpäin ja näin ollen siitä saadaan kaikki hyöty irti. Tämän teeman tuloksista on erittäin paljon hyötyä ja näitä hyödynnettiin vaikuttamistoiminnan oppaassa. EAPPI-vapaaehtoisten vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja hyödyntämällä oppaaseen oli mahdollista kuvata erilaisia aktiviteetteja, joita seuraavat vapaaehtoiset voivat käyttää toiminnassaan.

EAPPI-ohjema koki, että sen vaikuttamistoiminnan osa-alueita ovat erityisesti EAPPI-nettisivujen ja Facebook-sivujen ylläpito, julkiseen mielipiteeseen vaikuttaminen alueesta, vaikuttamistoiminnan koulutus vapaaehtoisille, EAPPI tapaamiset Suomessa ja kansainvälisesti, vapaaehtoisten rekrytoiminen seurakuntatoiminnassa mukana olevista sekä delegaatioiden ohjaaminen Länsirannalle EAPPI-tarkkailijoita ja paikallisia kontakteja tapaamaan.

Vaikuttamistoiminnan aktiviteeteista tein taulukon (ks. liite 4), josta selviää tarkemmin mitkä toiminnot ja vastuut kuuluvat EAPPI-vapaaehtoisille, mitkä EAPPI-ohjelmalle sekä mitkä muille. Muut kohdalla tarkoitetaan muita vapaaehtoisia, joita on rekrytoitu EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaan.

5.2 Vaikuttamistoiminnan tuki

Vaikuttamistoiminnan tuki on iso osa vaikuttamistoimintaan. Ilman hyvää tukea on mahdotonta saada vaikuttamistoiminnasta systemaattista. Kyselyyn osallistujat kokivat saaneensa tukea vaikuttamistoimintaan, mutta olisivat kaivanneet sitä hieman lisää. Yksi osallistujista kirjoitti, että olisi kaivannut oman materiaalinsa rinnalle jotain valmista materiaalia, jota olisi voinut hyödyntää vaikuttamistoiminnan aktiviteeteissa. Myös muut osallistujat olisivat kaivanneet enemmän ehdotuksia siitä, minkälaisia aktiviteetteja kannattaisi toteuttaa. EAPPI-ohjelman resurssit ovat pienet, joten se on tuo omat haasteensa siihen, miten tukea olisi mahdollista antaa kaikille tasapuolisesti.

EAPPI-ohjelman pienistä resursseista ja kyselyyn osallistuneiden vastauksista voidaan päätellä, että vaikuttamistoiminnan oppaalle on selkeästi tarvetta. Tämän teeman perusteella voidaan todeta, että suurin hyöty siitä on kun se toimii tukea antavana oppaana EAPPI-koordinaattorin tuen rinnalla. Opas antaa niin sanottua perustukea vaikuttamistoimintaan ja koordinaattorilta saa sitten tukea yksittäisiin tapauksiin. Osallistujat kaipasivat etenkin vinkkejä siitä missä aktiviteetteja kannattaisi toteuttaa. Oppaaseen on koottu erilaisia vinkkejä ja ohjeita, jotta jokainen löytää sieltä omanlaisiaan vaihtoehtoja aktiviteetteihin. Koordinaattorin työt vähenevät, koska nyt ne tiedot löytyvät oppaasta, jotka ennen täytyi kysyä koordinaattorilta.

EAPPI-ohjelman näkemys vaikuttamistoiminnan tuesta oli melko samanlainen kuin vapaaehtoistenkin. EAPPI-ohjelma on pyrkinyt antamaan mahdollisimman paljon tukea vapaaehtoisille ja heille on annettu myös mahdollisuus tehdä kahdenkeskeinen vaikuttamistoiminnan suunnitelma. EAPPI-ohjelma näki, että vaikuttamistoiminnan opas toimisi tukea antava oppaana EAPPI-koordinaattorin rinnalla. Tämä on myös yksi painava syy minkä takia vaikuttamistoiminnan opas on tärkeä.

5.3 Vaikuttamistoiminnan kehittäminen

Ilman systemaattista kehittämistä järjestö ei pysty hyödyntämään niitä suuria mahdollisuuksia, jotka sillä on näköpiirissään toiminnan uudistamiseksi ja laajentamiseksi. Tutkimuksen yhdeksi teemaksi nousi vaikuttamistoiminnan kehittäminen ja siitähän vaikuttamistoiminnan oppaassa on kyse. Oppaan avulla on tarkoitus kehittää ohjelman vaikuttamistoimintaan ja näin ollen on helpompi päästä annettuihin tavoitteisiin. Osallistujilta kysyttiin avoimella kysymyksellä kehittämisehdotuksia EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaan. Kehittämisehdotuksista esille nousi erityisesti se, että vaikuttamistoiminta voisi olla vieläkin systemaattisempaa ja juuri siihen vaikuttamistoiminnan oppaalla pyritään. Osallistujilta tuli erilaisia ehdotuksia siitä minkälaisia aktiviteetteja tulevaisuudessa voitaisiin toteuttaa ja kaikki nämä onkin syytä kirjata ylös oppaaseen. Hyvänä kehittämisehdotuksena tuli myös, että EAPPI:n kannattaisi ottaa enemmän suoria kontakteja tiedotusvälineisiin, esimerkiksi puhelinsoitto on tehokkaampi kuin sähköposti. Myös Ilvonen (2006) toteaa, että henkilökohtainen kanssakäyminen on usein tehokkaampaa kuin välillinen vaikuttaminen. (Ilvonen 2006, 30).

Osallistujilta tuli paljon hyviä ideoita miten vaikuttamistoimintaa voitaisiin kehittää EAPPI-ohjelman puitteissa. Esimerkiksi EAPPI-vapaaehtoisten Info-pankki nettiin (ei julkinen), jossa olisi mahdollisuus vaihtaa kokemuksia, ajatuksia ja ideoita vapaaehtoisten kesken. Info-pankissa vapaaehtoisten olisi mahdollisuus saada toisiltaan tukea aktiviteetteihin ja näin ollen tämä tukisi myös vaikuttamistoiminnan opasta ja koordinaattorilta saatua tukea. Tämä kehitysehdotus ei toteudu vaikuttamistoiminnan oppaan kanssa samaan aikaan, mutta sitä kannattaisi lähteä kehittämään eteenpäin.

Kyselyyn osallistujat toivoivat muutamia eripituisia, hyviä kuvasarjoja ja videoita kenttätötoiminnasta ja paikallisten arjesta, joita olisi helppo käyttää esittely, alustus, luento tai opetustilanteissa apuna ja tukena. EAPPI-ohjelmalla on tämänkaltaisia kuvia ja videoita, mutta tästä ehdotuksesta voidaan päätellä, että ne eivät ole saavuttaneet kaikkia vapaaehtoisia. Vaikuttamistoiminnan opas sisältää linkit näihin videoihin ja kuviin, josta vapaaehtoisten on mahdollisuus löytää ne helposti ja käyttää

niitä hyödyksi omissa aktiviteeteissaan.

5.4 SWOT-analyysi

SWOT-analyysin avulla kyselyyn osallistujat arvioivat EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan vahvuuksia, mahdollisuuksia, heikkouksia ja uhkia. SWOT-analyysi, taulukko 5 on hyödyllinen vaikuttamistoiminnan opasta ajatellen kuten myös muuta EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaa.

5.4.1 Vahvuudet

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan vahvuuksia ovat erityisesti ajankohtainen tieto palestiinalaisalueilta, kenttäkokemus kuvineen ja kertomuksineen eli ruohonjuuritason tieto palestiinalaisten arjesta. Nämä kaikki tuovat erilaisen näkökulman jaettaessa tietoa ihmisille. Henkilökohtainen kokemus vaikuttaa kuulijaan aivan eri tavalla. Tämä on ehdottomasti sellainen asia, jota tulee käyttää hyödyksi vaikuttamistoiminnassa. Vahva taustojen ja tilanteen tuntemus sekä ihmisoikeus ja kansainvälinen oikeus toiminnanpohjana tuovat luotettavuutta EAPPI:n vaikuttamistoimintaan. Toiminnan pohjalla olevien faktojen avulla vaikuttamistoimintaa on helpompi perustella. Vaikuttamistoimintaan tehdään, jotta pystytään tarjoamaan kaikille ihmisille ihmisoikeudet.

Vaikuttamistoiminnan vahvuuksia ovat myös asiaan sitoutuneet ihmiset, vähintään kymmenen vaikuttamistoiminnan aktiviteettia sitoo ihmisiä yhteen. Moni vapaaehtoisista toteuttaa myös enemmän kuin kymmenen aktiviteettia. Sitoutuneita ihmisiä tarvitaan, jotta vaikuttamistoiminta voi olla mahdollisimman pitkäjänteistä. Vaikuttamistoiminta vaatii niin pitkäjänteistä panostamista vaikuttamisen suunnitteluun kuin verkostojen luomiseen ja ylläpitämiseen sekä julkisuuskuvan luomiseen.

Vahvuudeksi mainittiin myös EAPPI-ohjelman mahdollisuus parantaa ihmisten tietoa Israel-Palestiina – konfliktista, sillä monella tiedot ovat hatarat. Vapaaehtoisia pitäisi saada enemmän, jotta konfliktista tiedottaminen laajemmalle yleisölle olisi mahdollista. Ihmisten tiedon parantaminen on ehdottomasti yksi EAPPI-ohjelman vahvuuksista ja tämä on kirjattu myös EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan strategiaan 2010–2012. Tavoitteena on tiedottaa monipuolisesti eri ryhmille kirjallisesti, videoin ja henkilökohtaisesti, tuomalla esiin palestiinalaisten ja israelilaisten kokemuksia, jotka vastustavat miehitystä väkivallattomasti.

5.4.2 Mahdollisuudet

Vaikuttamistoiminnan mahdollisuudet ovat rajattomat. Toiminnassa täytyy pitää mielessä sen tavoitteet ja mihin sillä pyritään. Ilman näitä, menevät myös rajattomat mahdollisuudet hukkaan. EAPPI-ohjelma tarjoaa ensikäden tietoa kriisialueelta, jota muualta ei ole helposti saatavilla eikä tämänkaltaisiin uutisiin ole vielä totuttu. Vaikuttamistoiminnassa tätä asiaa pitäisi hyödyntää paremmin, sillä ohjelman mahdollisuuksia ovat ehdottomasti ihmisten tiedon lisääminen konfliktista.

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan avulla on mahdollisuus tavoittaa kirkkojen parissa toimivia "Israelin ystäviä" joita muuten voisi olla vaikea tavoittaa. Israelin ystäville, Palestiinan ystäville, juutalaisille kuin myös muillekin ryhmille on tärkeää tiedottaa siitä, että EAPPI toimii ihmisoikeuksien, israelilaisten sekä palestiinalaisten puolesta ja sen toimissa tasapuolisuus otetaan huomioon.

Mahdollisuudeksi koettiin myös sitkeä, pitkäjänteinen työ jolla voidaan muuttaa ihmisten asenteita sekä voidaan myös painostaa hallitusta, päättäjiä ja kauppaa muuttamaan toimintatapojaan. Ilvosen (2006) mukaan mitä suurempiin asioihin halutaan vaikuttaa, sitä hitaampaa vaikuttaminen yleensä on. Sen ei saa kuitenkaan antaa nujertaa itseä, vaan omaan asiaan pitää uskoa ja niin EAPPI-ohjelma tekeekin.

Mahdollisuus joka pitäisi käyttää paremmin hyödyksi, on muiden järjestöjen ja kansalaistoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö. Kuvajan (2011) mukaan toimivan yhteistyön edellytyksenä on yhteinen arvopohja sekä vähintään yhtä tärkeää on yhteinen tavoite. Yhteistyö ei ole itsestäänselvyys, vaan yksi keino organisaation tavoitteiden saavuttamiseksi. Kestävimpiä tuloksia saadaan, jos yhteistyö tukee osapuolten ydintoimintaa. Tällöin on kyse strategisesta yhteistyöstä, jota johdetaan ja mitataan systemaattisesti ja, joka on parhaimmillaan pitkäjänteistä. (Kansalaisyhteiskunta 2011.)

5.4.3 Heikkoudet

Vaikuttamistoiminnan heikkous on ehdottomasti pienet resurssit. Pienillä resursseilla on lähes mahdoton saada aikaan mitään kovin suurta. Toiminnan pitää olla suunniteltua ja tavoitteellista, jotta pienistä resursseista saadaan kaikki hyöty irti. Kohti aktiivista kansalaisuutta raportissa kerrotaan, että suomalainen järjestötoiminta on rakentunut vapaaehtoistoiminnan varaan ja juuri näin toimii myös EAPPI-ohjelma. Raportin mukaan järjestötoiminta osoittaa hiipumisen merkkejä vapaaehtoisten keskuudessa ja juuri tähän EAPPI-ohjelman täytyykin kiinnittää huomiota. EAPPI-ohjelmalla ei ole varaa menettää ainuttakaan vapaaehtoista vaan sen täytyisi saada vieläkin enemmän vapaaehtoisia mukaan toimintaan jotta se näkyisi mahdollisimman laajalti Suomessa. Vapaaehtoistyötä pitää osata ohjata jos halutaan, että kaikki vapaaehtoiset pysyvät mukana toiminnassa. Vapaaehtoisten rekrytointi, ohjaaminen, motivointi, palkitseminen ja oikeusturva vaativat tulevaisuudessa paljon suurempaa huomiota, kuin mihin tähän asti on totuttu EAPPI-ohjelmassa. (Kohti aktiivista kansalaisuutta 2006.)

Heikkoudeksi todettiin yhteisten linjausten puuttuminen, toiminnan hajanaisuus, ei systemaattinen toiminta ja vaikuttavuuden jääminen osittain satunnaisten tilanteiden varaan. Vapaaehtoiset olivat jääneet kaipaamaan selkeämpää ohjeistusta sekä tasapuolisuutta. Osa kyselyyn osallistuneista koki, että kaikki EAPPI-vapaaehtoiset eivät osallistu aktiivisesti vaikuttamistoimintaan. Tästä johtuen seurantalomakkeet olisi hyvä saada vakiintuneeksi käytännöksi vaikuttamistoimintaa ja näin ollen EAPPI-

ohjelma voisi varmistaa, että kaikki ovat tehneet kymmenen aktiviteettia ja niin tasapuolisuus toteutuisi paremmin.

Vaikuttamistoiminnan heikkoudeksi koettiin eri medioiden hyötykäyttö. Tällä hetkellä se painottuu pääosin Facebookiin ja EAPPI-ohjelman nettisivuille. Medioita pitäisi pystyä hyödyntämään paremmin ja sen avulla toiminta saisi äänensä paremmin kuulumaan. EAPPI-ohjelma saattaa helposti hävitä ja unohtua Kirkon Ulkomaanavun muiden maaohjelmien ja kampanjoiden alle. Pienenä ohjelmana sen tehoa lisäisi kaikkien kotimaisten toimijoiden yhteinen Palestiina-Israeli kampanjointi.

5.4.4 Uhat

Toiminnan uhkina nähtiin erityisesti konfliktit tiettyjen äärikristittyjen toimijoiden kanssa ja Israelin ystävät. Kyselyyn osallistujat kokivat heidän kanssaan kommunikoinnin todella haastavaksi ja vaikeaksi. Usein tämänkaltaiset toimijat näkevät EAPPI:n puolueellisena tai yksipuolisena ja sen sekoittuminen pro-palestiinan leiriin on iso uhka toiminnalle. Tämän takia EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnassa pitäisi painottaa, että se ei toimi varsinaisesti kenenkään puolella vaan yrittää parantaa ihmisoikeuksien toteutumista niin Israelissa kuin palestiinalaisalueilla.

Uhaksi nähdään myös se, että suurinta osaa suomalaisista ei juuri kiinnosta kuulla/tietää Israelin ja palestiinalaisten välisestä konfliktista. Haasteena onkin se miten tehdä toiminnasta näyttävämpää mielenkiintoisella tavalla. Ihmisten väsyminen ja turhautuminen tulosten puutteeseen alkaa näkyä jossain vaiheessa ja silloin yleensä turhautuminen valtaa mielen. EAPPI-ohjelman kaltaisten yksittäisten ohjelmien keinot saattavat tuntua vähäisiltä mittavien globaalien ongelmien ja monimutkaisten prosessien ja ylikansallisen päätösvallan edessä. Tämä voi johtaa siihen, että kansalaistoimijat passivoituvat. Kansalaisyhteiskunta 2006-toimikunnan mielestä onkin tärkeää tukea kansalaisjärjestöjen omista intresseistä ja niiden perustehtävästä syntyvää motivaatiota osallistua ja vaikuttaa kansainvälisissä kysymyksissä ja kansainvälisissä yhteisöissä ja järjestöissä. (Kohti aktiivisesti kansalaisuutta, 31.)

Uhkana koettiin myös osittain vastarinta Kirkon Ulkomaanavun sisältä. Osa vastaajista koki, että Kirkon Ulkomaanavussa EAPPI-ohjelma nähdään puolueellisena toimijana. Tästä syystä järjestön sisäinen vaikuttaminen nousi erittäin tärkeään rooliin. Ilvonen (2006) toteaa, että sisäinen vaikuttaminen on toimintaa, joka mahdollistaa sen, että järjestön jäsenet kokevat sen tavoitteet ja toiminnan omikseen. Parhaimmillaan sisäinen vaikuttaminen edistää ryhmäidentiteetin syntymistä, jäsenten tyytyväisyyttä ja uskoa järjestön toiminnan tärkeyteen. Hyvän sisäisen vaikuttamistoiminnan kautta luodaan edellytyksiä onnistuneelle ulkoiselle vaikuttamistoiminnalle. (Ilvonen 2006.) EAPPI-ohjelman tehtävä on panostaa sisäiseen vaikuttamiseen kun taas EAPPI-vapaaehtoiset keskittyvät ulkoiseen vaikuttamiseen.

Kohti aktiivista kansalaisuutta raportin mukaan on tärkeää turvata kansalaisjärjestöjen perusrahoitus, koska se mahdollistaa kansainvälisen toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun (Kohti aktiivista kansalaisuutta 2005). Rahoituksen väheneminen/loppuminen koettiin vaikuttamistoiminnan uhaksi. EAPPI-ohjelman toiminta rahoitetaan ulkoasiainministeriön kumppanuusjärjestöjen ohjelmatuella joten toimintaa pystytään suunnittelemaan melko pitkäjänteisesti, mutta tämä seikka on hyvä ottaa silti huomioon.

5.5 Vaikuttamistoiminnan opas

Kuten jo edellä mainitsin niin, kyselyyn osallistujat olivat sitä mieltä, että vaikuttamistoiminnan oppaasta olisi hyötyä. Osallistujat lukisivat opasta mieluiten PDF -tiedostona tai paperiversiona. EAPPI-ohjelman budjetin huomioon ottaen PDF-tiedosto oli varteenotettavin muoto vaikuttamistoiminnan oppaalle. PDF -tiedostona sitä on myös helpoin jakaa kaikille vapaaehtoisille. Eniten osallistujat toivoivat vinkkejä sekä selkeitä tavoitteita vaikuttamistoimintaan. He kaipasivat erilaisia materiaaleja joita voisi käyttää vaikuttamistoiminnassa sekä materiaalia miten vaikuttaa eri kohderyhmiin. Vähiten osallistujat halusivat oppaaseen vaikuttamistoiminnan seurantalomakkeita. Seurantalomakkeet ovat hyvin tärkeä osa vaikuttamistoimintaa, jotta siitä saadaan mahdollisimman systemaattista, kuten edellä

jo totesin. Tämän takia seurantalomakkeet lähetetään EAPPI-vapaaehtoisille vaikuttamistoiminnan oppaan yhteydessä. Jokainen voi täyttää lomakkeen aktiviteetin jälkeen ja lähettää sen EAPPI-koordinaattorille.

Tutkimustulosten perusteella rakensin vaikuttamistoiminnan oppaan. Otin huomioon vapaaehtoisten ideat sekä EAPPI-ohjelman näkemyksen oppaasta. Oppaan avulla EAPPI-ohjelma pystyy kehittämään vaikuttamistoimintaansa systemaattisempaan suuntaan ja on koottu erilaisia vinkkejä ja ohjeita vaikuttamistoiminnan onnistumiseksi. Vaikuttamistoiminnan opas kokonaisuudessaan löytyy liitteistä (ks. liite 5).

5.6 Jatkotutkimukset

EAPPI-ohjelmalle ei ole aikaisemmin tehty minkäänlaisia tutkimuksia, kuten opinnäytetöitä tai pro gradu -tutkielmia. Minun opinnäytetyöni on ensimmäinen tutkimus, joka valmistui EAPPI-ohjelmalle. Tämän työn tarkoituksena oli parantaa ohjelman vaikuttamistoimintaan vaikuttamistoiminnan oppaan avulla. Tässä työssä ei keskitytty siihen kuinka vaikuttaa ja kannattavaa toiminta on. Vaikuttamistoiminnan oppaan avulla toiminta toivottavasti systematisoituu ja yhtenäisen linjauksen avulla tavoitteiden saavuttaminen on helpompaa.

Jatkossa olisi syytä tarkastella EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan aktiviteettien kannattavuutta ja sitä mikä aktiviteeteista on koettu hyödyllisimmäksi ja vaikuttavimmaksi. Olisi hyvä tutkia myös minkälaisia vaikutuksia vaikuttamistoiminnalla on ollut ja keihin toiminnalla on pystytty vaikuttamaan.

Mielenkiintoinen jatkotutkimus olisi myös se miten EAPPI-ohjelman toimintaan saataisiin lisää vapaaehtoisia. Ohjelman pienet resurssit hidastavat sen tunnettavuutta Suomessa. Mitä isompi joukko toimijoita on, sitä helpompi saada ohjelman ääni kuuluviin ja näin viedä asiaa eteenpäin.

6 POHDINTA

Opinnäytetyötä tehdessäni minulle selkiytyi EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan tärkeys. Ohjelma toimii pienillä resursseilla, mutta se on saanut jo paljon aikaan. Tämän vuoden aikana useissa tiedotusvälineissä ja julkaisuissa EAPPI-ohjelma onkin nostettu näyttävästi esille. EAPPI-ohjelman Alkuperä merkkaa-kampanja sai paljon julkisuutta ja vaikuttamistoiminnassa tästä on hyötyä. Julkinen keskustelu vahvisti opinnäytetyöni tärkeyttä ja ajankohtaisuutta. Nyt, kun medioissa on saatu jonkin verran julkisuutta, on sitä syytä hyödyntää ja tämän avulla tuoda EAPPI-ohjelmaa tunnetummaksi. Nykyisillä resursseilla on kuitenkin melkein mahdotonta päästä EAPPI-ohjelman asettamiin tavoitteisiin. Tulevaisuuden kannalta EAPPI-ohjelman tulisi panostaa vapaaehtoisten rekrytointiin ja heidän kouluttamiseen.

Kansainvälisellä oikeudella tarkoitetaan yhteisiä sopimuksia joissa esimerkiksi valtiot lupaavat pidättäytyä voimankäytöstä toisiaan vastaan. Näiden sopimusten avulla taataan jokaisella ihmiselle ihmisoikeudet toteutuvaksi. Ihmisoikeudet eivät kuitenkaan toteudu kaikkialla. Palestiinassa ihmisoikeusloukkaukset ovat arkipäivää. Näin ei kuitenkaan saisi olla. Uskon, että tästä tutkimuksesta ja oppaasta on hyötyä vaikuttamistoiminnassa. Sitkeä ja pitkäjänteinen työ palkitsee loppujen lopuksi.

EAPPI-ohjelma oli itselleni tuttu jo ennen tätä opinnäytetyötä. Projektioipintojeni aikana tutustuin EAPPI-ohjelmaan ja sen toimintaan. Hyvä tietopohja ohjelmasta loi itselleni ennakkokäsityksiä, siitä minkälaisia tuloksia tutkimuksesta tulee. Vaikka pyrin tekemään tutkimuksen ilman ennakkokäsityksiä, oli tutkimustulos sellainen kuin odotinkin. Tutkimuksesta ei juuri noussut mitään yllätyksiä, mutta se vahvisti jo olemassa olevia tietoja. Tutkimustulos oli hyödyllinen yleisesti ottaen EAPPI-ohjelmalle kuin myös vaikuttamistoiminnan opasta suunnitellessa. EAPPI-ohjelman vaikuttamistoimintaan pitäisi panostaa paljon enemmän, joten toivottavasti se on nyt helpompaa vaikuttamistoiminnan oppaan avulla.

Itselleni opinnäytetyön teko oli opettavainen prosessi. EAPPI-ohjelmalle ei ole aikaisemmin tehty tutkimuksia, enkä löytänyt tutkimuksia joiden perusteella

vaikuttamistoiminnalle olisi tehty opas. Koska aikaisempia tutkimuksia aiheesta ei löytynyt, en pystynyt vertailemaan tutkimustuloksiani muihin tutkimuksiin. Minun täytyy selvittää omilla tutkimustuloksillani sekä teorialla, jota aiheesta löytyi. Israel-Palestiina -konfliktista minulla oli tietoa jo entuudestaan joten koin sen osion helpoimmaksi tässä opinnäytetyössä. Vaikuttamistoiminnan teorian rajaaminen sekä tutkimustulosten analysointi oli mielestäni haastavampia osuuksia. Tutkimuksen tulosten analysointi oli kuitenkin hyvin tärkeä osa tutkimuksessa, sillä sen perusteella pystyin rakentamaan vaikuttamistoiminnan oppaan.

Tämä oli ensimmäinen tutkimukseni ja olen aina ollut sitä mieltä, että en ole tutkija tyyppiä, mutta mielenkiintoisen aiheen tullessa vastaan pystyn tutkimuksen tekemisestä nauttimaan. Opin tämän prosessin aikana paljon ja uskon, että seuraava tutkimus sujuu jo paremmin. Opinnäytetyöstäni huomaa, että kykenen hahmottamaan laajoja kokonaisuuksia sekä asioiden välisiä syyseuraussuhteita. Itselleni työ antoi runsaasti tietoa Israel-Palestiina – konfliktista ja ennen kaikkea sen moni-ilmeisyydestä. Uskon, että ymmärrykseni konfliktia sekä siellä tapahtuvia ihmisoikeusloukkauksia kohtaan lisääntyi. Koen silti, että tilanteensa riippumatta ihmisoikeudet kuuluvat kaikille eikä niitä saa rikkoa. Toivon, että pelkkä asioiden esiintuominen saa aikaan jonkinlaista kehitystä ja, että Israelin ja Palestiinan väliseen rauhaan on mahdollista päästä vielä joskus.

Oman haasteen tähän prosessiin toi yksin työskenteleminen ilman kenenkään tukea. Yksin työskentelyssä on ehdottomasti sekä etuja että haittapuolia. Etuina ehdottomasti omassa aikataulussa eteneminen ja työn tekeminen juuri niin kuin itse haluaa. Välillä kuitenkin olisin kaivannut toisen tukea, ideoiden ja ajatusten vaihto olisi varmasti nopeuttanut työn etenemistä. Yksin työskennellessä jotakin kohtaa saattaa jäädä pohtimaan turhankin pitkäksi aikaa. Olen kuitenkin tyytyväinen valintaani tehdä opinnäytetyöni yksin ja tämän ansiosta opin lisää omasta tavastani työskennellä sekä sain lisää itseluottamusta. Pystyn mihin vain kunhan uskon itseeni.

LÄHTEET

EAPPI-ohjelman strategia 2010–2012. Kirkon Ulkomaanapu.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2000: Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Finlex. 2012. Valtionsopimukset. Viitattu 29.2.2012.
http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1955/19550008/19550008_5

Globaalikasvatus. 2012. Mikä globaalikasvatus. Viitattu 15.6.2012.
<http://www.globaalikasvatus.fi/mika-globaalikasvatus>

Globaalikasvatus. 2012. Palvelut. Viitattu 15.6.2012.
www.globaalikasvatus.fi/palvelut/.

Hakapää, Kari. 2010. Uusi kansainvälinen oikeus. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino.

Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Dark Oy.

Harju, Aaro 2004. Järjestön kehittäminen. Kokemäki: Satakunnan Painotuote.

Hever, Shir, 2012 : "Israel's Occupation: Economic Analysis and Response Through Economic Action" seminaari
 Helsinki: Helsingin yliopisto, Porthania III

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2004. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 1997. Tutki ja kirjoita. 13. painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Iivonen, Anne 2006. Miten vaikutan? Kansalaistoimijan vaikuttamisopas. Vantaa: Dark Oy.

Kansalaisyhteiskunta. 2012. Ajankohtainen julkaisu. Viitattu 16.6.2012.
http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/ajankohtainen_julkaisu/miten_vaikutan.html.

Kansalaisyhteiskunta 2011. Yritysten ja järjestöjen yhteistyössä käyttämättömiä mahdollisuuksia. Viitattu 18.7.2012.
http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/jarjesto_ja_yhdistystoiminta/yritysten_ja_jarjestojen_yhteistyossa_kayttamattomia_mahdollisuuksia/

Kehityspoliittinen kansalaisyhteiskuntalinjaus. 2010. Ulkoasiainministeriö. Erweko.

Kirkon Ulkomaanapu. 2012. Historia. Viitattu 29.2.2012.
http://www.kua.fi/fi/kirkon_ulkomaanapu/historia/?id=26

Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma. 2012. Tavoitteet. Viitattu 29.2.2012.
http://www.eappi.fi/mika_eappi/visio_missio_ja_periaatteet

Kirkon Ulkomaanapu, EAPPI-ohjelma. 2012. Mikä EAPPI? Viitattu 21.3.2012.
http://www.eappi.fi/mika_eappi

Kohti aktiivista kansalaisuutta 2005: Kansalaisyhteiskunta 2006-toimikunnan raportti. Oikeusministeriön julkaisu. Edita Prima oy.

Leisma, Inka. 2009. Yhdistyneet kansakunnat – järjestelmä ja toiminta yksissä kansissa. Helsinki: Suomen YK-liitto.

Metsämuuronen, Jari. 2008. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteessä. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy.

Metsämuuronen, Jari. 2005. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

OCHA. 2012. The Humanitarian Impact Of Israeli Settlement Policies. January 2012.

OCHA. 2012. Universal Declaration of Human Rights. Viitattu 8.7.2012.
<http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=fin>

Punainen Risti. 2012. Geneven sopimukset, humanitaarisen oikeuden ydin. Viitattu 10.7.2012.
<http://www.punainenristi.fi/node/1070/sodan-oikeussaannot/humanitaarisen-oikeuden-sopimukset>

Raninen, Anna., Raninen, Tarja., Toni, Ilpo. & Tornaesus, Göran. 2007. Mathildan muodonmuutos. Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan uudet kasvot. Porvoo: WSOY

Reime, Hannu. 2003. ISRAEL / PALESTIINA. Kahden kansan luvattu maa. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy

Rosén, Gunnar. & Parkkari, Juhani. 2004. Sodan lait: Käsikirja. Helsinki: Edita.

Siisiäinen, Martti & Kankainen, Tomi 2009. Järjestötoiminnan kehitys ja tulevaisuudennäkymät Suomessa. Oikeusministeriönjulkaisuja.

Suomen kehityspoliittinen toimenpideohjelma 2012. Valtioneuvoston periaatepäätös.

Suomen YK-liitto 2008. YK:n peruskirja ja kansainvälisen tuomioistuimen perussääntö. Somero: Sälekarin kirjapaino Oy.

Tuomi, Jouni. & Sarajärvi, Anneli. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

United Nations. 2012. Resolutions. Viitattu 12.3.2012.
<http://www.un.org/Docs/scres/1979/scres79.htm>

United Nations. 2012. Resolutions. Viitattu 12.3.2012.
<http://www.un.org/documents/sc/res/1980/scres80.htm>

Unric. Viitattu 3.7.2012. <http://www.unric.org/fi/perustietoa-yksta/13>

Vaikuttamistaidot. Lobbaus. 2012. Viitattu 7.7.2012.
<http://www.vaikuttamistaidot.fi/opas/lobbaus/lobbaustiedot>

Vass, Teemu. 2007. YK-opas -Mihin YK:ta tarvitaan? Helsinki: Suomen YK-liitto.

Virtanen, Petri. 2000. Projektityö. WS Bookwell Oy Porvoo.

YK-liitto. 2012. Viitattu 3.7.2012.

http://www.ykliitto.fi/sovittelu/yk_rahantoimijana/rauhanturvaaminen

YK-liitto. 2012. Viitattu 3.7.2012.

http://www.ykliitto.fi/ihmisoikeusjulistus/teemat/inhimillinen_turvallisuus

YK-liitto. 2012. Viitattu 3.7.2012.

http://www.ykliitto.fi/tiedottaa/yk_pahkinankuoressa#kansainvalinen

LIITTEET 1 SAATEKIRJE

Hei!

Tämä kysely on lähetetty kaikille EAPPI-vapaaehtoisille. Teitä ei ole vielä paljoa, joten toivoisin, että uhraisitte muutaman minuutin kyselyn vastaamiseen.

Olen kolmannen vuoden yhteisöpedagogiopiskelija Humanistisesta ammattikorkeakoulusta ja teen opintoihini kuuluvaa opinnäytetyötä Kirkon Ulkomaanavun EAPPI-ohjelmalle. Ohjelma on teille kaikille jo tuttu, mutta muistutukseksi vielä, EAPPI-ohjelman toiminta-alueet jaetaan kolmeen sektoriin: suojeleva läsnäoloon, solidaarisuuteen ja vaikuttamistoimintaan.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on, selvittää hyviä käytänteitä ja uusi avauksia koskien EAPPI-vapaaehtoisten vaikuttamistoimintaa. Tarkoituksena on rakentaa kyselyn perusteella vaikuttamistoiminnan opas, jonka voisi jakaa vapaaehtoisille kun he palaavat Suomeen kolmen kuukauden kenttäjakson jälkeen.

Toivon Teidän perehtyvän kysymyksiin ja vastaamaan niihin henkilökohtaisten kokemusten pohjalta.

Kyselyyn vastataan nimettömänä.

Suurkiitos vastauksestasi!

Ystävällisin terveisin

Miila Sandberg

Humanistinen Ammattikorkeakoulu

miila.sandberg@humak.edu

040-7012883

Vaikuttamistoiminnan strategia	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Vaikuttamistoiminnan tavoitteet	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Yleistä tietoa vaikuttamistoiminnasta	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Vaikuttamistoiminta eri kohderyhmille	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Vinkkejä vaikuttamistoimintaan	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Materiaalia, jota voisi käyttää vaikuttamistoiminnassa	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Millaisesta materiaalista olisi hyötyä:				
Vaikuttamistoiminnan seurantalomakkeita	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	
Yhteystietoja	4	3	2	1
täysin samaa mieltä	hieman samaa mieltä	hieman eri mieltä	täysin eri mieltä	

3.3 Missä muodossa mieluiten lukisit vaikuttamistoiminnan opasta

Nettisivut
 PDF-tiedosto
 Painettu esite
 Kansio
 Jokin muu

4 VAPAA SANA

Kerro meillä ideoita ja ajatuksia joita sinulle syntyi kyselyn aikana vaikuttamistoiminnan oppaasta

LIITE 3 HAASTATTELU RUNKO

Vaikuttamistoiminta

- Tavoitteet
- Mikä kuuluu EAPPI-ohjelmalle ja mikä taas EAPPI-vapaaehtoisille
- Keihin halutaan vaikuttaa
- Minkälaiset resurssit toiminnalla on
- Mihin asioihin halutaan vaikuttaa
- Miten vaikuttamistoimintaa toteutetaan

Vaikuttamistoiminnan opas

- Mihin muotoon opas tulisi tehdä (budjetti)
- Minkälaista EAPPI-materiaalia on olemassa
- Ovatko seurantalomakkeet tarpeellisia
- Mihin tarkoitukseen ja kenen käyttöön opas on tarkoitettu
- Millä tavoin oppaasta voi olla hyötyä

Vapaa sana

LIITE 4 VAIKUTTAMISTOIMINNAN AKTIVITEETTIEJEN JAKO

TOIMINTO	EA	KOORDINAATTORI	MUUT
Dokumentointi ja raportointi			
Artikkelit ja raportit medialle ja verkostoille	x		
Julkaisutoiminta erityisistä aihealueista riippuen kohderyhmästä ja jakelusuunnitelmasta	x	x	Viestintä/tiedotus, ulkopuoliset asiantuntijat
EAPPI-nettisivujen ja FB-sivujen ylläpito		x	
Median informoiminen EAPPI-vapaaehtoisten kentällä olosta ja heidän haastattelumahdollisuuksista	x	x	
Tiedottaa monipuolisesti eri ryhmille kirjallisesti ja videoin, kuten myös henkilökohtaisesti tuomalla esiin palestiinalaisten ja israelilaisten kokemuksia, jotka vastustavat miehitystä väkivallattomasti	x		
Ohjeistaa toimittaja tietystä teemasta tai tapahtumista kentällä ja kenttäjakson jälkeen	x		
Kampanjointi, mobilisointi ja koulutus			
Puhetilaisuuksien pitäminen eri kohdeyleisöille	x		
Vaikuttaa julkiseen mielipiteeseen alueesta	x	x	Friends of EAPPI
Otaa osaa erilaisiin kampanjoihin, vaikuttamistilaisuuksiin ja tapahtumiin Suomessa ja ulkomailla	x		Friends of EAPPI
Lähetää raporteja ihmisoikeusloukkauksista ja muista tilanteista ihmisoikeusjärjestöille kentällä ja käyttää niitä vaikuttamistoiminnassa Suomessa	x		
Vaikuttamistoiminnan koulutus eapeille		x	
Eappitapaamiset Suomessa ja kansainvälisesti		x	

Kirkkojen tietoisuuden lisääminen			
Kutsuu kirkkoja mukaan levittämään tietoa ja osallistumaan kampanjoihin	x	x	Friends of EAPPI
Rekrytoi vapaaehtoisia seurakuntatoiminnassa mukana olevista		x	Friends of EAPPI
Suora lobbaus			
Delegaatioiden ohjaaminen Länsirannalle EAPPI-tarkkailijoita ja paikallisia kontakteja tapaamaan		x	
Vaikuttamistoiminta kansallisella poliittisella tasolla	x	x	
Verkostoituminen			
Tukiverkoston rakentaminen EAPPI-tarkkailijoille	x	x	
Vaikuttamisverkoston rakentaminen yhteistyössä eri kansalaistoimijoiden kanssa	x	x	Friends of EAPPI

Ihmisoikeuksien puolesta! EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan opas

LUKIJALLE

Kansalaisjärjestöillä on oma merkittävä roolinsa kehitysyhteistyössä sekä oma osuutensa on myös YK:lla ja valtioilla eri puolilla maailmaa. Kansalaisjärjestöt voivat tarjota oppimisen mahdollisuuksia ja mielekästä, yhteisöä tai vähintään heitä itseään hyödyttävää tekemistä sekä kokemuksen osallisuudesta. Elämme puutteellisessa maailmassa, jossa sotia ja kriisejä syntyy edelleen. Ajatus siitä, että meillä on työkaluja puuttua kriiseihin myös muualla kuin omalla takapihalla on ehdottomasti kannatettava. Eri puolilla maailmaa tapahtuvien kriisien hoitoa pidetään itsestään selvästi tarpeellisena, vaikka kansallisvaltion etu ei sitä välttämättä vaatisikaan. Me elämme globaalissa maailmassa, jossa kaukana tapahtuvat asiat tapahtuvat myös meille ja ovat läsnä kokoajan.

Lähi-idässä ihmisoikeusrikkomukset ovat arkipäivää ja tämän takia se on Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistyön yksi painopistealue. Keskeisinä teemoina ovat oikeudet ja osallisuus sekä vakaa yhteiskunta. Lähi-idän vaikuttamistyö kattaa Kirkon

Ulkomaanavun toimintamaat Lähi-idän alueella. EAPPI-ohjelman puitteissa tehtävä vaikuttamistoiminta on osa Lähi-idän vaikuttamistyön kokonaisuutta, mutta keskittyy käsittelemään Israel-Palestiina konfliktia ja siihen liittyviä kysymyksiä. EAPPI-vaikuttamistoiminta on linjassa Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamiskärkien kanssa.

Kansainvälisyyskasvatusta, kehitysyhteistyötä ja yhteiskunnallista vaikuttamista tekevän järjestön tavoitteena on herättää suomalaisia maailmanlaajuiseen yhteisvastuuseen ja suvaitsevaisuuteen. Tämä opas käsittelee EAPPI-ohjelman vaikuttamistyötä ja sen tavoitteita. Oppaassa esitellään muutamia vaikuttamistyön aktiviteetteja, mutta kuten pyörääkään ei kannata keksiä uudelleen, niin ei vaikuttamistyön aktiviteettejakaan. Tämän takia oppaan lopusta löytyy materiaali kohta josta löytyy hyödyllisiä linkejä erilaisiin materiaaleihin, jotka käsittelevät vaikuttamistoiminnan aktiviteetteja. Suosittelen tutustumaan Kepan julkaisuun elämysrata, arvojana, murrelogan, johon on kerätty suomalaisilta kansalaisjärjestöiltä erilaisia menetelmiä tuoda järjestön viesti esiin.

		71
SISÄLLYS		
LUKIJALLE	70	
TOIMINNAN TAVOITTEET	72	
Tavoite 1.	73	
Tavoite 2.	73	
VAIKUTTAMISTYÖ	74	
Kohderyhmät	75	
Aktiviteetit ja menetelmät	75	
AKTIVITEETTEJA	76	
Kouluissa – ja muissa oppilaitoksissa	76	
Muita aktiviteetteja	76	
VAIKUTA HALLITUKSEEN	79	
Suullinen kysymys	79	
Kirjallinen kysymys	79	
Ministerin kutsuminen tilaisuuteen	79	
Mediatyö	80	
VAIKUTA EDUSKUNTAAN	80	
Henkilökohtainen viesti tai tapaaminen	80	
Poikkipuolueryhmä	81	
Mediatyö	81	
VAIKUTA PUOLUEISIIN	82	
Puoluelehtiin kirjoittaminen	82	
MATERIAALIA	83	
EAPPI-materiaalia	83	
Materiaalia vaikuttamistyöhön koulussa	83	
Materiaalia poliittiseen vaikuttamistyöhön	83	
LÄHTEET	84	

TOIMINNAN TAVOITTEET

Järjestöt toimivat oman aatteellisen tarkoituksensa toteutumista varten ja vaikuttamistoiminta on yksi sen toteuttamiskeinoista. Järjestöjen keskeisimpiä tehtäviä ovat yhteiskunnan kehitysuuntiin, poliittiseen päätöksentekoon ja lainsäädäntöön vaikuttaminen sekä ihmisten hyvinvoinnin ja elinolosuhteiden edistäminen. Tärkeimpiä vaikuttamistoiminnan keinoja ovat asiantuntijaryhmät, lausunnot ja kannanotot, mutta myös kontaktit päätöksentekijöihin. Näiden lisäksi korostetaan kampanjoita ja tempauksia sekä aloitteita ja valituksia.

EAPPI-ohjelman vaikuttamistoiminnan strategiasa vaikuttamistyöllä tarkoitetaan ensikäden todistajalausuntojen sekä miehityksen seurauksia kuvaavien dokumenttien hyödyntämistä EAPPI-ohjelman päämäärien saavuttamiseksi. Vaikuttamistyöllä tavoitellaan Palestiina/Israel kysymystä koskevan tietoisuuden lisäämistä ja politiikan muutosta. Erityisenä teemana esiin tuodaan siirtokuntia, ja siirtokuntia (ja sitä kautta miehitystä) ylläpitävään kaupankäyntiin ja sijoittamiseen.

Vaikuttamistyön kohdealue on Israel ja miehityt palestiinalaisalueet, toiminta-alueena puolestaan ensisijaisesti Suomi.

EAPPI vaikuttamistoiminnan päätoimijoina ovat EAPPI-ohjelman maakoordinaattori sekä EAPPI-tarkkailijat. Vuodesta 2010 heidän sopimuksensa Kirkon Ulkomaanavun kanssa sitouttaa kymmenen vaikuttamistoiminnan aktiviteettiin paluunsa jälkeisen kahden vuoden aikana.

Oikeuksien ja osallisuuden turvaaminen on EAPPI-ohjelman tavoitteiden mukainen keskittymiskohde. Palestiinalaisalueiden sotilasmiehitys on haitallinen konfliktin molemmille osapuolille sekä erityisesti siviiliväestön perusoikeuksien toteutumiselle. EAPPI-ohjelma tukee miehityksen päättymistä ja elinkelpoisen Palestiinan valtion perustamista. Tätä päämäärää varten Suomessa tehtävälle vaikuttamistoiminnalle on määritelty kaksi tavoitetta:

Tavoite 1.

Ensimmäinen tavoite on vaatimus miehityksen päättymisestä, sillä se on useasti esillä julkisessa keskustelussa siten, että sen esittävät tahot, jotka voidaan määritellä mielipidevaikuttajiksi. Keskeiset mielipidevaikuttajat ja poliittiset avainhenkilöt ovat miehityksen päättymisen kannalla. Aktiivisen keskustelun ohessa suuren yleisön tietämys Israel/Palestiina-konfliktin vaikutuksista kasvaa.

- Toimintaideana on herättää aktiivista ja rakentavaa keskustelua Israelin ja miehitettyjen palestiinalaisalueiden konfliktista ja siten luoda ilmapiiri, joka kannustaa rauhaa tukevaan keskusteluun ja asenneilmastoon, jossa äärimmäiset ja jyrkät asenteet eivät ole dominoivassa asemassa. Poliittisiin avainhenkilöihin suoraan kohdistettu vaikuttaminen sekä suuren yleisön kasvava tuki rauhanpyrkimyksille kannustavat poliittisia päätöksentekijöitä.

Tavoite 2.

Toinen tavoite on saada suomalaiset kauppaketjut luopumaan siirtokuntatuotteiden myynnistä.

- Toimintaideana ovat kansalaistoimijuuden ja kampanjoinnin kautta kannustaa siirtokuntatuotteiden jälleenmyyjä merkitsemään siirtokunnista tulevat tuotteet (labelling) tai poistamalla ne valikoimasta (ban).

VAIKUTTAMISTYÖ

Vaikuttamisella tarkoitetaan viestintää, jonka tavoitteena on muuttaa viestin kohteena olevan henkilön tai ihmisryhmän käsityksiä jostakin asiasta tai ilmiöstä. Tarkoituksena on etenkin vaikuttaa päätöksentekijöihin, jotta he kantaisivat vastuunsa ihmisoikeuksien toteutumisesta ja puuttuisivat epäoikeudenmukaisuuden syihin.

Yksilöinä voimme vaikuttaa henkilökohtaisesti, välillisesti, virallisten kanavien kautta tai poliittisesti. Henkilökohtaisia vaikuttamiskeinoja ovat suora yhteydenotto asiaan valmistelevaan virkamieheen, yleisönostokirjoitukset ja muu lehtijulkisuus, tiedotteen laatiminen, tapahtuman tai tempauksenjärjestäminen, mielenosoitukseen osallistuminen ja kansalaistottelemattomuus.

Välillisesti vaikuttamme kulutustottumuksillamme, maksamalla järjestöjen jäsenmaksun, osallistumalla keräyksiin, tekemällä vapaaehtoistyötä tai kirjoittamalla nimen adressiin. Viralliset vaikuttamiskanavat pitävät sisällään äänestämisen ja kuntavaikuttamisen. Poliittisella vaikuttamisella tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään vaikuttamaan päätöksentekoon.

Henkilökohtaisia vaikuttamiskeinoja:

- suora yhteydenotto asiaan valmistelevaan virkamieheen
- yleisönostokirjoitus
- tiedotteen laatiminen
- tapahtuman tai tempauksen järjestäminen

Omalla toiminnalla vaikuttaminen:

- kulutustottumuksilla vaikuttaminen
- nimen kirjoittaminen adressiin
- vapaaehtoistyö

Virallisten vaikutuskanavien käyttö:

- vaaleissa ja kansanäänestyksissä äänestäminen
- kyselyihin vastaaminen

Poliittisen vaikuttamisen keinot:

- jäsenyys poliittisessa puolueessa ja/tai painostusryhmässä
- osallistumalla puolueiden ja/tai painostusryhmien sisäiseen työhön

Kohderyhmät:

- Hallitus, ministeriöiden virkamiehet, ulkoasiainvaliokunta (Israel-Palestiina-kysymystä viedään korkealle poliittiselle tasolle sovitussa yhteistyössä Kirkon Ulkomaanavun koko Lähi-itää koskevan vaikuttamistyön osana)
- Kirkkojen ja muiden uskonnollisten yhteisöjen johto + seurakuntien jäsenet
- Media
- Mielipidevaikuttajat (Akateemikot, aktivistit, kansanedustajat ja puolueaktiivit)
- Yritykset

Aktiviteetit ja menetelmät:

EAPPI on näkyvä, luotettava ja ajantasainen tiedon tuottaja. Vaikuttamistoiminnan tärkeimpänä aktiviteettina on tietoisuuden lisääminen seuraavien menetelmien kautta:

1. Dokumentointi ja raportointi
  - tausta-aineistoa kentältä
1. Viestintä
  - Mediyhteistyö (ohjelma ja I/oPt-aihe esillä medioissa)
  - Kampanjointi, mobilisointi ja koulutus
  - Kirkkojen tietoisuuden lisääminen ja mobilisointi
  - Suora lobbaus
1. Verkostoituminen
  - kansalaisjärjestöt
  - mediyhteyksien luominen
  - seurakunnat

AKTIVITEETTEJA

Monesti tuntuu, että "kaikki on tehty jo kertaalleen", mutta tosiasiaa maailma koostuu tiettyjen teemojen variaatioista. Oman luovan panoksen lisääminen hyväksi todettuun tempuun tekee siitä tuoreen ja huomiota herättävän. Tässä on esiteltynä muutamia ideoita vaikuttamistoiminnan aktiviteetteihin. Lisää löytyy materiaalit kohdasta.

Kouluissa – ja muissa oppilaitoksissa

- Esitelmä/luento, hyödyntämällä EAPPI-materiaalia.
- Bingo. Järjestäkää teemasta bingotyypinen ohjelmanumero. Kopioikaa bingopohjia valmiiksi (ruudukko jossa yhtä monta ruutua pystyssä ja vaakatasossa). Bingoemäntä tai -isäntä lukee kysymyksiä, joihin on kolme vastausvaihtoehtoa. Jokaisella vaihtoehdolla on koodi x, y tai 0. Se joka ensin saa merkkisuoran, on voittaja ja huutaa bingo.
- Zzz. Kaikkia osallistujia pyydetään

sulkemaan silmänsä ja kuvittelemaan itsensä johonkin toiseen tilanteeseen, esimerkiksi pakolaisleirille. Käyttäkää apuna ääninauhoja ja tuoksujia. Ääniä saa nauhoitettua netistä tai televisiosta. Tuoksujia mausteista ja aromaöljyistä.

- Oma nimi erikoisella kielellä. Pyytäkää ihmisiä kertomaan nimensä ja kirjoittakaa nimi kortille kyseisellä kielellä.
- Piirustuskilpailu. Aihe liittyy EAPPIin ajamaan asiaan.
- Sanaselityskisa. Ideana on käsitellä EAPPIa leikkimielisen kilpailun kautta.

Muita aktiviteetteja

- Esitelmä/luento omassa seurakunnassa mm. rippikoulussa, paikallisella nuorisotalolla, kirjastossa, kansanopistossa kunnanvaltuustossa
- Tapahtumiin osallistuminen esim. Maailma

Kylässä – festivaali ja mahdollisuuksien torit

- Oman tapahtuman järjestäminen. Esim. Tapahtuma kansainvälisenä teemapäivänä tai – viikkona kuten 24.10. YK-päivä
- Järjestä paneelikeskustelu. Paneelissa eri näkökulmia edustavat henkilöt keskustelevat sovitusta aiheesta yleisön edessä. Tarkoituksena on tuoda esille eri mielipiteitä ja näkökulmia.
- Seminaarikeskustelutilaisuus, jossa paneudutaan perusteellisemmin tiettyyn aiheeseen. Seminaari koostuu usein aihepiirin asiantuntijoiden puheenvuoroista tai pidemmistä luennoista.
- Tempauksella kiinnitetään huomio johonkin tärkeänä pidettyyn asiaan. Tempaus voi olla mitä tahansa performanssista mielenosoitukseen tai katukarnevaaliin, ja ne ovat tehokas keino tiedotusvälineiden huomion herättämiseksi.
- Tietoisku. Toteuttakaa tietoiskut yleisötapahtuman ohjelmavälillä tai -nurkkauksessa.
- Julkinen kulutusvalinta: Julkisuuden henkilöiden tai alan asiantuntijoiden henkilökohtaiset kulutusvalinnat kiinnostavat yleensä suurta yleisöä ja mediaa. Haastakaa nimekkäitä henkilöitä tekemään kulutusvalintoja, joita monipuolinen asiantuntijajaraati arvioi.
- Lobbaus. Kotimaassa tai EU:ssa
- Valokuvanäyttely esim. paikallisessa kirjastossa, kouluissa + AMK ja yliopisto, kansanopistossa
- Ilmakuvio. Suunnittele paperille kuvio, jonka haluat ihmisten muodostavan. Pyydä paikalle tiettyyn kellonaikaan tarvittava määrä ihmisiä ja ohjaa heidät osaksi kuviota.
- Elävä kirjasto. Lainataan ihmisiä, jotka ovat henkilöitä, joista muilla on yleensä paljon ennakkoluuloja

- Lehtiartikkelin kirjoittaminen, valta – ja vaihtomediaan.
- Artikkelin kirjoittaminen KUA:n/EAPPI:n nettisivuille
- Radio/TV – haastattelu
- Jaa tietoa sosiaalisessa mediassa kuten facebookissa, twitterissä ja blogeissa
- Haasta ihmisiä allekirjoittamaan Alkuperä merkkäa -kampanjan vetoomus
- Haasta ihmisiä lähettämään viesti kaupparyhmille, jossa pyydetään kauppoja merkitsemään laittomista siirtokunnista tulevat tuotteet
- Haasta ihmisiä pudottamaan Alkuperä merkkäa -palautelappu kaupan asiakaspalautelaatikkoon
<http://www.eappi.fi/filebank/398-ASIAKASPALAUTE.pdf>

Seuraavien otsikoiden alla esitellään tarkemmin miten poliittisiin päättäjiin on mahdollista vaikuttaa.

VAIKUTA HALLITUKSEEN

Ministerien aikataulut ovat usein kiireisiä, että harvoille vaikuttajille tarjoutuu mahdollisuuksia suoraan kanssakäymiseen heidän kanssaan. Vaikuttamismahdollisuudet riippuvat paitsi järjestön asemasta myös asian ajankohtaisuudesta

Suullinen kysymys

Voit ehdottaa kansanedustajalle, että hän esittäisi ministerille kysymyksen EAPPI:lle tärkeästä aiheesta. Kansanedustajat voivat esittää yhden minuutin pituisia kysymyksiä täysistunnossa joka torstai kello 16 – 17, ja läsnä olevat ministerit vastaavat saman tien.

Kirjallinen kysymys

Voit myös rohkaista kansanedustajaa tekemään ministerille kirjallisen kysymyksen. Kirjallisesti voi esittää hyvinkin monitahoisia kysymyksiä, koska kysymyksen ja vastauksen pituutta ei ole rajattu. Vastauksen tietenkin kirjoittavat ministeriön virkamiehet, mutta ministeri kuitenkin kuulee kysymyksestä.

Ministerin kutsuminen tilaisuuteen

Ministerit ja kansanedustajat pitävät jatkuvasti esitelmiä ja puheita. Ministerin kutsuminen puhumaan järjestön tilaisuuteen voikin olla hyvä tapa vahvistaa suhteita ja välittää järjestön näkemyksiä ministerille.

Tehokkainta on, jos ministeri ehtii kuulla järjestöalustuksia, mutta pelkästään puhetta valmistellessaan ministeri joutuu avustajineen perehtymään järjestäjien näkemyksiin. Jos järjestön tunnetummat vaikuttajat ovat työskentelevät saman aiheen parissa – vaikka eri näkökulmasta – on yhteisen tilaisuuden järjestäminen hyvä idea. Se lisää mahdollisuuksia saada paikalle paitsi ministeri, myös toimittajia.

Järjestä aamukahvit. Kutsu teeman kannalta tärkeitä päättäjiä aamukahveille heitä lähellä olevaan kahvilaan tai omiin tiloihinne keskustelemaan ajankohtaisesta teemasta. Kuten tällä hetkellä, siirtokuntatuotteista.

Mediatyö

Ministereihin voi myös pyrkiä vaikuttamaan median kautta. Avainasemassa ovat katsotuimmat ja luetuimmat avainmediat, kuten televisiouutiset ja Helsingin Sanomat. Helsingin Sanomien vieraskynä- tai mielipidepalstoille pääsee kyllä, kunhan teksti on ajankohtainen, kansantajuinen ja napakka. Ajankohtaista koukkuu joutuu yleensä etsimään hetken aikaa – otsikon ja ingressin pitää vaikuttaa ajankohtaiselta paitsi aiheesta kiinnostuneen myös välinpitämättömän lukijan silmissä.

Voit myös lähettää toimituksiin lehdistötiedotteen, jos järjestät tapahtuman, julkistat selvitykset tai laadit kannanoton, joka voisi kiinnostaa myös uutistoimittajia. Alla on yksi esimerkki tiedotteesta, jossa asiat ovat kohdallaan: iskevä otsikko, olennaisen tiivistävä ingressi, pari lyhyttä sitaattia, uskottavaa lisätietoa, yhteystiedot paikallaan – eikä pituus ylitä yhtä A4-sivua.

Televisioon pääseminen vaatii aina hyvää tuuria ja usein myös vaivannäköä. Useat järjestöt järjestävät myös mediatempauksia huomion etsimiseksi ja tunnettuuden lisäämiseksi.

VAIKUTA EDUSKUNTAAN

Kansanedustajat ovat yleensä kiinnostuneita ääntenäjien näkemyksistä, joten heihin on helppo saada yhteys. Sähköpostiosoitteet ja puhelinnumerot jokaiselle kansanedustajalle löytyvät eduskunnan verkkosivulta ja kansanedustajat vastaavat henkilökohtaisiin viesteihin lähes aina.

Henkilökohtainen viesti tai tapaaminen

Henkilökohtainen tapaaminen päättäjän kanssa on lobbaamisen kuningasmuoto: sinulla on mahdollisuus vaihtaa ajatuksia suoraan päättäjän kanssa, oppia lisää hänen näkemyksistään ja vastata saman tien häntä askarruttaviin kysymyksiin. Tapaamiseen kannattaakin valmistautua kunnolla.

Tapaamispyyntö kannattaa esittää sähköpostilla, kertoen lyhyesti mistä haluaisit keskustella, miksi se on ajankohtaista ja mihin kysymyksiin haluaisit tarkemmin ottaen kiinnittää päättäjän huomion.

Tapaamiset ovat usein melko lyhyitä, 15 minuuttia puoleen tuntiin. Omat pääviestit ja -suositukset on siis hyvä muotoilla ytimekkääseen muotoon jo ennen tapaamista.

Poikkipuolueryhmä

Eduskunnassa toimii poikkipuolueryhmä, joka käsittelee EAPPIa kiinnostavia aiheita, voi yhteistyö ryhmän kanssa olla erinomainen tapa välittää tietoa aihepiiristä kiinnostuneille kansanedustajille. Voit esimerkiksi ehdottaa ryhmän puheenjohtajalle, että sinut kutsuttaisiin pitämään alustusta ja osallistumaan keskusteluun ryhmän kokouksessa.

Globaaliryhmä:

puheenjohtaja Jutta Urpilainen,
sihteeri Maria Kurikkala eduskunnan sihteeristön kansainvälisten asiain yksiköstä

Ihmisoikeusryhmä:

puheenjohtaja Ilkka Kantola, sihteeri Tapio Pekkola kansainvälisten asiain yksiköstä

Mediatyö

Mediajulkisuus lisää usein kansanedustajien kiinnostusta aiheita kohtaan. Yksi varteenotettava kanava kansanedustajiin vaikuttamisessa ovat alueelliset sanomalehdet: kansanedustajat ovat varsin kiinnostuneita oman vaalipiirinsä äänestäjien näkemyksistä.

Mielipidekirjoituksen tai uutisen saaminen läpi maakunta-, paikallis- tai aluelehteen saattaa myös olla helpompaa kuin valtamedioihin. Paikallis- tai aluelehtiin tosin kannattaa tarjota vain kirjoituksia tai tiedotteita, joilla on yhteys lehden jakelualueeseen. Esimerkiksi alueella järjestettävät tapahtumat voivat helpostikin saada huomiota.

VAIKUTA PUOLUEISIIN

Puolueisiin voi pyrkiä vaikuttamaan myös ulkopuolelta, ilman jäsenyyttä. Käytännössä voit ottaa suoria yhteyksiä eduskuntaryhmien kanslioihin, puoluetoimistoihin tai puolueiden ohjelmatyöryhmiin ja pyrkiä vaikuttamaan puoluejohdon ulostuloihin, ohjelmiin, kannanottoihin ja puoluekokousaloitteisiin.

Puoluelehtiin kirjoittaminen

Puolueisiin voi vaikuttaa myös kirjoittamalla puoluelehtiin. Vaikka puoluelehtien lukijakunnat ovat pieniä, voi räätälöity kirjoitus puoluelehdessä olla tehokkaampi tapa herättää keskustelua kuin mielipidekirjoitus Helsingin Sanomissa.

Suomalaispuolueiden pää- äänenkannattajat ja verkkolehdet

Itsenäisyyspuolue: Vapaa Suomi

Keskusta: Suomenmaa, Apila

Kokoomus: Nykypäivä,
Verkkouutiset

Kristillisdemokraatit: KD

Kommunistinen Puolue:

Tiedonantaja

Kommunistinen Työväenpuolue:

Työkansan Sanomat

Perussuomalaiset:

Perussuomalainen

Rkp: Medborgarbladet

Sosialidemokraatit: Uutispäivä

Demari, 24d

Työväenpuolue: Kansan ääni

Vasemmistoliitto: Kansan Uutiset,

Verstas

Vihreät: Vihreä lanka

MATERIAALIA

EAPPI-materiaalia

Video: Laittomat naapurit

http://www.eappi.fi/merkkaa/tietoa_siirtokunnista/video_laittomat_naapurit

Video: EAPPI – Rakkaudella Palestiinasta

<http://www.youtube.com/watch?v=A6qi4laxths>

Kuvia: Kalandian tarkastuspiste

http://www.eappi.fi/materiaalit/palestiina_kuvina/kalandian_tarkastuspiste

Kuvia: Toivon siemeniä, pelon siemeniä

http://www.eappi.fi/materiaalit/palestiina_kuvina/toivon_siemenia_pelon_siemenia

Raportti: Kielletyt hedelmät

<http://www.finnwatch.org/epub/kielletyt-hedelmat/>

Materiaalia vaikuttamistyöhön kouluissa

Opas: 100 + 1 kikkaa ja niksiä järjestöjen viestien esiintuomiseksi yleisötapahtumissa

<http://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/elamysrata-arvojana-murreslogan.pdf>

Opas: Maailmaa muuttamaan,

Gloaalikasvatuksen työkirja järjestöille

<http://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/maailmaa-muuttamaan.pdf>

Materiaalia poliittiseen vaikuttamistyöhön

Opas: Vaikuta! – kunnissa ja kaupungeissa

http://www.eetti.fi/sites/default/files/sites/repu/files/Vaikuta_opas_nettiin.pdf

Opas: Vaikuta! – Suomen politiikkaan

<http://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/vaikuta-suomen-politiikkaan.pdf>

Opas: Vaikuta! – Euroopan unionissa

<http://www.kehys.fi/julkaisut/kehysen-julkaisut/vaikuta-euroopan-unionissa-2011/primapaper/7>

LÄHTEET

EAPPI-ohjelman strategia 2010–2012. Kirkon
Ulkomaanapu

EAPPI 2012. Viitattu 15.7.2012.
<http://www.eappi.fi/>

Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla.
Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Dark
Oy.

Ilvonen, Anne 2011. Miten vaikutan?
Kansalaistoimijan vaikuttamisopas. OK-
Opintokeskus.

Kepa. Vaikuta! – Suomen politiikkaan. Viitattu
15.7.2012.
[http://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/vaikuta-
suomen-politiikkaan.pdf](http://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/vaikuta-suomen-politiikkaan.pdf)

